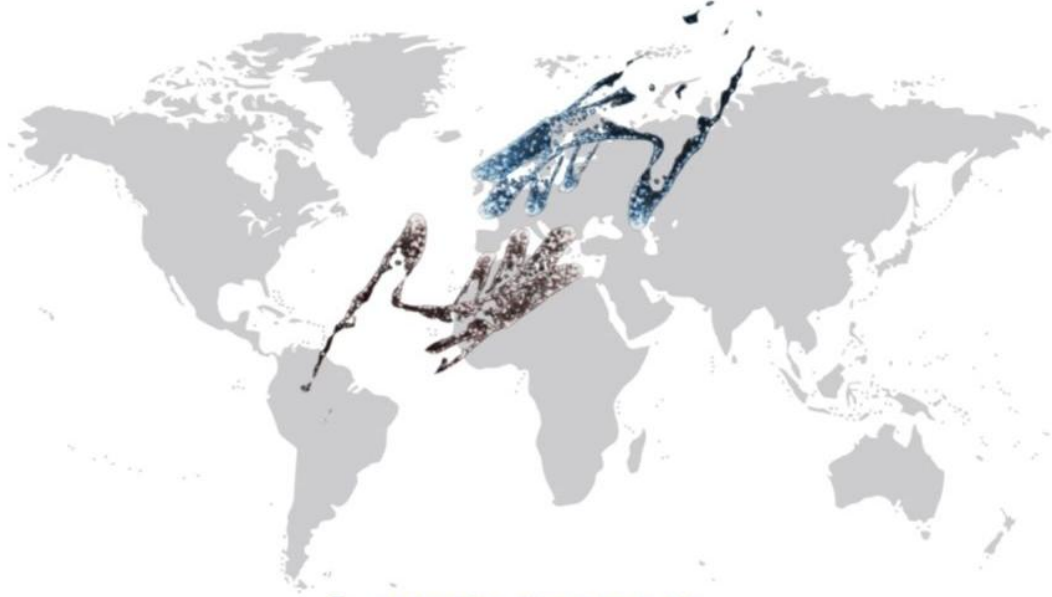

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU

THE SECOND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

4-5-6 ARALIK 2025

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Milli İrade Yerleşkesi

DECEMBER 4-5-6, 2025

Ankara Yıldırım Beyazıt University
Milli İrade Campus

Editörler | Editors

İbrahim Demir
Elmas Bener Otacı
Muhammed Oruç

ULİSA
Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Araştırmalar Enstitüsü

TÜRK
KIZILAY

UNY
UNIVERSITY
OF NEW YORK
TIRANA

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi (AYBÜ) Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Araştırmalar (ULİSA) Enstitüsü ev sahipliğinde Türk Kızılay, AYBÜ Teknoloji Transfer Ofisi ve Tiran New York Üniversitesi ortaklığında 4-5-6 Aralık 2025 tarihlerinde **2. Uluslararası İnsani Yardım Sempozyumu (ULİYAS)** gerçekleştirilmiştir.

Geleneksel devlet diplomasisinin yanında sivil grup ve organizasyonların da etkili olabildiği insani diplomasinin bir alt dalı olarak kabul edilen insani yardım, yardımlaşmaya ve zor zamanlarda destek olmaya dayanmaktadır. Dünyada çok ciddi insani krizlerle karşı karşıya olduğumuz gerçeğiyle, günümüzde yaklaşık 245 milyon insan acil insani yardıma ihtiyaç duymaktadır. Afetler, savaş, iç çatışma, göç hareketlilikleri, salgın hastalıklar, kuraklık, etnik ayrımcılık ve açlığın insani krizlere sebebiyet verdiği görülmektedir. Günümüzde insani yardım, bayrak dalgalandırmanın, gönüllere ve zihinlere hitap etmenin ve yumuşak gücün en stratejik araçlarından biridir.

İnsani yardımın ekonomi, siyaset, sosyoloji, psikoloji, sağlık ve ilahiyat ile ilgili pek çok boyutu bulunmaktadır. Mevcut sosyoekonomik farklılıklar, ulusal ve uluslararası gelir dağılım eşitsizliklerinin artışı ve doğal afetler gibi konular insani yardımın önemini artırmaktadır. İnsani yardım çalışmalarının uygulamada olduğu kadar teoride de desteklenen çalışmaların varlığı elzemdir.

Bu bağlamda sempozyum kapsamında insani yardım alanında faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlarının, uluslararası örgütlerin, üniversitelerin, sivil toplum örgütlerinin, insani yardım alanında akademik çalışmalar yürüten akademisyen ve uzmanların bir araya getirilmesi amaçlanmıştır. Sempozyumda insani yardım çerçevesinde; ekonomi, hukuk, siyaset bilimi, uluslararası ilişkiler, sosyoloji, psikoloji, sağlık, ilahiyat ve sosyal hizmet gibi pek çok konu ele alınarak alandaki farklı yaklaşımlar tartışılmıştır.

The 2. International Humanitarian Aid Symposium (ULİYAS) was held on December 4-5-6, 2025, hosted by the Ankara Yıldırım Beyazıt University (AYBU) Institute for International Relations and Strategic Research (ULISA-IIRSR), in collaboration with the Turkish Red Crescent, AYBU Technology Transfer Office, and the University of New York Tirana.

Humanitarian aid, considered a subfield of humanitarian diplomacy, which operates alongside traditional state diplomacy and involves the active participation of civil groups and organizations, is rooted in solidarity and support during challenging times. In the face of severe humanitarian crises worldwide, approximately 245 million people currently require urgent humanitarian assistance. Disasters, wars, internal conflicts, migration movements, epidemics, droughts, ethnic discrimination, and hunger are among the primary causes of these crises. Today, humanitarian aid has become one of the most strategic tools for raising flags, reaching hearts and minds, and leveraging soft power.

Humanitarian aid encompasses various dimensions, including economics, politics, sociology, psychology, health, and theology. The growing importance of humanitarian aid is underscored by existing socio-economic disparities, the increasing inequality in national and international income distribution, and the frequency of natural disasters. In addition to practical implementation, the presence of theoretically supported studies in humanitarian aid is essential.

Within this context, the symposium aimed to bring together public institutions, international organizations, universities, civil society organizations, and academics and experts conducting research in the field of humanitarian aid. During the symposium, diverse perspectives were discussed on topics such as economics, law, political science, international relations, sociology, psychology, health, theology, and social work within the framework of humanitarian aid.

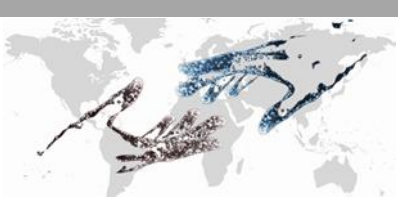
ISBN	: 978-605-4929-42-9
Editör(ler) / Editor(s)	: İbrahim Demir, Elmas Bener Otacı, Muhammed Oruç
Yayıncı / Publisher	: Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Ankara Yıldırım Beyazıt University
E-posta / E-mail	: sempozyum.iya@aybu.edu.tr
Ağsayfası / Webpage	: https://aybu.edu.tr/uliyas
Sempozyum Tarihleri / Symposium Dates	: 4-5-6 Aralık 2025 December 4-5-6, 2025
Sempozyum Adresi / Symposium Address	: Ayvalı Mah., Gazze Cad., No.7 06010 Etlik, Keçiören, Ankara/Türkiye
Posta Adresi / Shipping Address	: Güvenevler Mah., Cinnah Cad., No.16 06690 Çankaya, Ankara/Türkiye

Aralık 2025 – December 2025

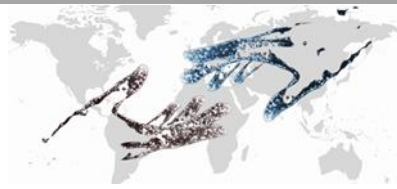
ONUR KURULU	HONORARY COMMITTEE																																																												
<p>Prof. Dr. Ali Cengiz KÖSEOĞLU Rektör, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi</p> <p>Prof. Dr. Ali GÜNEŞ Rektör, Tiran New York Üniversitesi</p> <p>Prof. Dr. Fatma Meriç YILMAZ Genel Başkan, Türk Kızılay</p>	<p>Prof. Dr. Ali Cengiz KÖSEOĞLU Rector, Ankara Yıldırım Beyazıt University</p> <p>Prof. Dr. Ali GÜNEŞ Rector, University of New York Tirana</p> <p>Prof. Dr. Fatma Meriç YILMAZ President, Turkish Red Crescent</p>																																																												
BİLİM KURULU	SCIENTIFIC COMMITTEE																																																												
Soy isimlerine göre listelenmiştir.	Listed by last name.																																																												
<table border="0"> <tr> <td>Prof. Dr. Yücel ACER AYBÜ</td> <td>Prof. Dr. Hakkı ODABAŞ AYBÜ</td> </tr> <tr> <td>Prof. Dr. Emrah AKBAŞ AYBÜ</td> <td>Prof. Dr. Mustafa ORÇAN AYBÜ</td> </tr> <tr> <td>Dr. Abdullah A. ALHARBİ Jazan Üniversitesi, Suudi Arabistan & Suudi Arabistan Sağlık Bakanlığı</td> <td>Dr. Ülkü İSTİKLAL ORTAKAYA AYBÜ</td> </tr> <tr> <td>Doç. Dr. Selim ARGUN Diyanet İşleri Başkanlığı</td> <td>Prof. Dr. Murat ÖNDER Boğaziçi Üniversitesi</td> </tr> <tr> <td>Prof. Dr. MURAT ASLAN AYBÜ</td> <td>Doç. Dr. Sevinç ÖZCAN AYBÜ</td> </tr> <tr> <td>Doç. Dr. Esmâ ATASOY AYBÜ</td> <td>Prof. Dr. Mesut ÖZCAN Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi & Diplomasi Akademisi Başkanlığı</td> </tr> <tr> <td>Dr. Öğr. Üyesi Adisa AVDIĆ KÜSMÜŞ AYBÜ</td> <td>Prof. Dr. Cihan ÖZDEMİR Tiran New York Üniversitesi</td> </tr> <tr> <td>Prof. Dr. Yılmaz BİNGÖL AYBÜ</td> <td>Prof. Dr. Giray SADIK AYBÜ</td> </tr> <tr> <td>Prof. Dr. Kudret BÜLBÜL Ankara Medipol Üniversitesi</td> <td>Doç. Dr. Ali Zafer SAĞIROĞLU AYBÜ</td> </tr> <tr> <td>Doç. Dr. İbrahim DEMİR AYBÜ, ULİSA</td> <td>Doç. Dr. Merve SEREN YEŞİLTAŞ AYBÜ</td> </tr> <tr> <td>Prof. Dr. Abdulkadir DEVELİ AYBÜ</td> <td>Doç. Dr. Fahrettin SÜMER Irak Amerikan Üniversitesi-Süleymaniye</td> </tr> <tr> <td>Doç. Dr. Md. Nazmul İSLAM AYBÜ, ULİSA</td> <td>Doç. Dr. Egemen ÜNAL AYBÜ</td> </tr> <tr> <td>Doç. Dr. Muhammet Enes KALA AYBÜ</td> <td>Dr. Öğr. Üyesi Davut YILMAZ AYBÜ</td> </tr> <tr> <td>Dr. Selman Salim KESGİN p3 Consulting</td> <td>Dr. Ümit Naci YORULMAZ Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA)</td> </tr> <tr> <td>Prof. Dr. Seyit Ali AVCU AYBÜ</td> <td></td> </tr> </table>	Prof. Dr. Yücel ACER AYBÜ	Prof. Dr. Hakkı ODABAŞ AYBÜ	Prof. Dr. Emrah AKBAŞ AYBÜ	Prof. Dr. Mustafa ORÇAN AYBÜ	Dr. Abdullah A. ALHARBİ Jazan Üniversitesi, Suudi Arabistan & Suudi Arabistan Sağlık Bakanlığı	Dr. Ülkü İSTİKLAL ORTAKAYA AYBÜ	Doç. Dr. Selim ARGUN Diyanet İşleri Başkanlığı	Prof. Dr. Murat ÖNDER Boğaziçi Üniversitesi	Prof. Dr. MURAT ASLAN AYBÜ	Doç. Dr. Sevinç ÖZCAN AYBÜ	Doç. Dr. Esmâ ATASOY AYBÜ	Prof. Dr. Mesut ÖZCAN Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi & Diplomasi Akademisi Başkanlığı	Dr. Öğr. Üyesi Adisa AVDIĆ KÜSMÜŞ AYBÜ	Prof. Dr. Cihan ÖZDEMİR Tiran New York Üniversitesi	Prof. Dr. Yılmaz BİNGÖL AYBÜ	Prof. Dr. Giray SADIK AYBÜ	Prof. Dr. Kudret BÜLBÜL Ankara Medipol Üniversitesi	Doç. Dr. Ali Zafer SAĞIROĞLU AYBÜ	Doç. Dr. İbrahim DEMİR AYBÜ, ULİSA	Doç. Dr. Merve SEREN YEŞİLTAŞ AYBÜ	Prof. Dr. Abdulkadir DEVELİ AYBÜ	Doç. Dr. Fahrettin SÜMER Irak Amerikan Üniversitesi-Süleymaniye	Doç. Dr. Md. Nazmul İSLAM AYBÜ, ULİSA	Doç. Dr. Egemen ÜNAL AYBÜ	Doç. Dr. Muhammet Enes KALA AYBÜ	Dr. Öğr. Üyesi Davut YILMAZ AYBÜ	Dr. Selman Salim KESGİN p3 Consulting	Dr. Ümit Naci YORULMAZ Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA)	Prof. Dr. Seyit Ali AVCU AYBÜ		<table border="0"> <tr> <td>Hakkı ODABAŞ, Ph.D. Prof. AYBU</td> <td>Yücel ACER, Ph.D. Prof., AYBU</td> </tr> <tr> <td>Mustafa ORÇAN, Ph.D. Prof., AYBU</td> <td>Emrah AKBAŞ, Ph.D. Prof., AYBU</td> </tr> <tr> <td>Ülkü İSTİKLAL ORTAKAYA, Ph.D. Research Assistant, AYBU</td> <td>Abdullah ALHARBİ, Ph.D. Asst. Prof., Jazan University, Saudi Arabia & Ministry of Health, Kingdom of Saudi Arabia</td> </tr> <tr> <td>Murat ÖNDER, Ph.D. Prof., Boğaziçi University</td> <td>Selim ARGUN, Ph.D. Assoc. Prof., Presidency of Religious Affairs, Türkiye</td> </tr> <tr> <td>Sevinç ÖZCAN, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU</td> <td>MURAT ASLAN, Ph.D. Prof., AYBU</td> </tr> <tr> <td>Mesut ÖZCAN, Ph.D. Prof., Social Science University of Ankara & Diplomacy Academy at the Ministry of Foreign Affairs</td> <td>Esmâ ATASOY, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU</td> </tr> <tr> <td>Cihan ÖZDEMİR, Ph.D. Prof., University of New York Tirana, Albania</td> <td>Adisa AVDIĆ KÜSMÜŞ, Ph.D. Asst. Prof., AYBÜ</td> </tr> <tr> <td>Giray SADIK, Ph.D. Prof., AYBU</td> <td>Yılmaz BİNGÖL, Ph.D. Prof., AYBU</td> </tr> <tr> <td>Ali ZAFER SAĞIROĞLU, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU</td> <td>Kudret BÜLBÜL, Ph.D. Prof., Ankara Medipol University</td> </tr> <tr> <td>Merve SEREN YEŞİLTAŞ, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU</td> <td>İbrahim DEMİR, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU, ULİSA-IIRSR</td> </tr> <tr> <td>Fahrettin SÜMER, Ph.D. Assoc. Prof., American University of Iraq Sulaimani, Iraq</td> <td>Abdulkadir DEVELİ, Ph.D. Prof., AYBU</td> </tr> <tr> <td>Egemen ÜNAL, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU</td> <td>Md. Nazmul İSLAM, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU, ULİSA-IIRSR</td> </tr> <tr> <td>Davut YILMAZ, Ph.D. Asst. Prof., AYBU</td> <td>Muhammet Enes KALA, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU</td> </tr> <tr> <td>Ümit Naci YORULMAZ, Ph.D. Turkish Cooperation and Coordination Agency (TİKA)</td> <td>Selman Salim KESGİN, Ph.D. p3 Consulting</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Seyit Ali AVCU, Ph.D. Assoc. Prof., AYBÜ</td> </tr> </table>	Hakkı ODABAŞ, Ph.D. Prof. AYBU	Yücel ACER, Ph.D. Prof., AYBU	Mustafa ORÇAN, Ph.D. Prof., AYBU	Emrah AKBAŞ, Ph.D. Prof., AYBU	Ülkü İSTİKLAL ORTAKAYA, Ph.D. Research Assistant, AYBU	Abdullah ALHARBİ, Ph.D. Asst. Prof., Jazan University, Saudi Arabia & Ministry of Health, Kingdom of Saudi Arabia	Murat ÖNDER, Ph.D. Prof., Boğaziçi University	Selim ARGUN, Ph.D. Assoc. Prof., Presidency of Religious Affairs, Türkiye	Sevinç ÖZCAN, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU	MURAT ASLAN, Ph.D. Prof., AYBU	Mesut ÖZCAN, Ph.D. Prof., Social Science University of Ankara & Diplomacy Academy at the Ministry of Foreign Affairs	Esmâ ATASOY, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU	Cihan ÖZDEMİR, Ph.D. Prof., University of New York Tirana, Albania	Adisa AVDIĆ KÜSMÜŞ, Ph.D. Asst. Prof., AYBÜ	Giray SADIK, Ph.D. Prof., AYBU	Yılmaz BİNGÖL, Ph.D. Prof., AYBU	Ali ZAFER SAĞIROĞLU, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU	Kudret BÜLBÜL, Ph.D. Prof., Ankara Medipol University	Merve SEREN YEŞİLTAŞ, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU	İbrahim DEMİR, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU, ULİSA-IIRSR	Fahrettin SÜMER, Ph.D. Assoc. Prof., American University of Iraq Sulaimani, Iraq	Abdulkadir DEVELİ, Ph.D. Prof., AYBU	Egemen ÜNAL, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU	Md. Nazmul İSLAM, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU, ULİSA-IIRSR	Davut YILMAZ, Ph.D. Asst. Prof., AYBU	Muhammet Enes KALA, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU	Ümit Naci YORULMAZ, Ph.D. Turkish Cooperation and Coordination Agency (TİKA)	Selman Salim KESGİN, Ph.D. p3 Consulting		Seyit Ali AVCU, Ph.D. Assoc. Prof., AYBÜ
Prof. Dr. Yücel ACER AYBÜ	Prof. Dr. Hakkı ODABAŞ AYBÜ																																																												
Prof. Dr. Emrah AKBAŞ AYBÜ	Prof. Dr. Mustafa ORÇAN AYBÜ																																																												
Dr. Abdullah A. ALHARBİ Jazan Üniversitesi, Suudi Arabistan & Suudi Arabistan Sağlık Bakanlığı	Dr. Ülkü İSTİKLAL ORTAKAYA AYBÜ																																																												
Doç. Dr. Selim ARGUN Diyanet İşleri Başkanlığı	Prof. Dr. Murat ÖNDER Boğaziçi Üniversitesi																																																												
Prof. Dr. MURAT ASLAN AYBÜ	Doç. Dr. Sevinç ÖZCAN AYBÜ																																																												
Doç. Dr. Esmâ ATASOY AYBÜ	Prof. Dr. Mesut ÖZCAN Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi & Diplomasi Akademisi Başkanlığı																																																												
Dr. Öğr. Üyesi Adisa AVDIĆ KÜSMÜŞ AYBÜ	Prof. Dr. Cihan ÖZDEMİR Tiran New York Üniversitesi																																																												
Prof. Dr. Yılmaz BİNGÖL AYBÜ	Prof. Dr. Giray SADIK AYBÜ																																																												
Prof. Dr. Kudret BÜLBÜL Ankara Medipol Üniversitesi	Doç. Dr. Ali Zafer SAĞIROĞLU AYBÜ																																																												
Doç. Dr. İbrahim DEMİR AYBÜ, ULİSA	Doç. Dr. Merve SEREN YEŞİLTAŞ AYBÜ																																																												
Prof. Dr. Abdulkadir DEVELİ AYBÜ	Doç. Dr. Fahrettin SÜMER Irak Amerikan Üniversitesi-Süleymaniye																																																												
Doç. Dr. Md. Nazmul İSLAM AYBÜ, ULİSA	Doç. Dr. Egemen ÜNAL AYBÜ																																																												
Doç. Dr. Muhammet Enes KALA AYBÜ	Dr. Öğr. Üyesi Davut YILMAZ AYBÜ																																																												
Dr. Selman Salim KESGİN p3 Consulting	Dr. Ümit Naci YORULMAZ Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA)																																																												
Prof. Dr. Seyit Ali AVCU AYBÜ																																																													
Hakkı ODABAŞ, Ph.D. Prof. AYBU	Yücel ACER, Ph.D. Prof., AYBU																																																												
Mustafa ORÇAN, Ph.D. Prof., AYBU	Emrah AKBAŞ, Ph.D. Prof., AYBU																																																												
Ülkü İSTİKLAL ORTAKAYA, Ph.D. Research Assistant, AYBU	Abdullah ALHARBİ, Ph.D. Asst. Prof., Jazan University, Saudi Arabia & Ministry of Health, Kingdom of Saudi Arabia																																																												
Murat ÖNDER, Ph.D. Prof., Boğaziçi University	Selim ARGUN, Ph.D. Assoc. Prof., Presidency of Religious Affairs, Türkiye																																																												
Sevinç ÖZCAN, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU	MURAT ASLAN, Ph.D. Prof., AYBU																																																												
Mesut ÖZCAN, Ph.D. Prof., Social Science University of Ankara & Diplomacy Academy at the Ministry of Foreign Affairs	Esmâ ATASOY, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU																																																												
Cihan ÖZDEMİR, Ph.D. Prof., University of New York Tirana, Albania	Adisa AVDIĆ KÜSMÜŞ, Ph.D. Asst. Prof., AYBÜ																																																												
Giray SADIK, Ph.D. Prof., AYBU	Yılmaz BİNGÖL, Ph.D. Prof., AYBU																																																												
Ali ZAFER SAĞIROĞLU, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU	Kudret BÜLBÜL, Ph.D. Prof., Ankara Medipol University																																																												
Merve SEREN YEŞİLTAŞ, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU	İbrahim DEMİR, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU, ULİSA-IIRSR																																																												
Fahrettin SÜMER, Ph.D. Assoc. Prof., American University of Iraq Sulaimani, Iraq	Abdulkadir DEVELİ, Ph.D. Prof., AYBU																																																												
Egemen ÜNAL, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU	Md. Nazmul İSLAM, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU, ULİSA-IIRSR																																																												
Davut YILMAZ, Ph.D. Asst. Prof., AYBU	Muhammet Enes KALA, Ph.D. Assoc. Prof., AYBU																																																												
Ümit Naci YORULMAZ, Ph.D. Turkish Cooperation and Coordination Agency (TİKA)	Selman Salim KESGİN, Ph.D. p3 Consulting																																																												
	Seyit Ali AVCU, Ph.D. Assoc. Prof., AYBÜ																																																												
ORGANİZASYON KURULU	ORGANIZING COMMITTEE																																																												
<table border="0"> <tr> <td>Doç. Dr. İbrahim DEMİR <i>Sempozyum Başkanı,</i> Enstitü Müdürü, AYBÜ, ULİSA</td> <td>Prof. Dr. Cihan ÖZDEMİR Tiran New York Üniversitesi, Arnavutluk</td> </tr> <tr> <td>Dr. Selman Salim KESGİN p3 Consulting</td> <td>Fatma Sena YASAN Türk Kızılay</td> </tr> </table>	Doç. Dr. İbrahim DEMİR <i>Sempozyum Başkanı,</i> Enstitü Müdürü, AYBÜ, ULİSA	Prof. Dr. Cihan ÖZDEMİR Tiran New York Üniversitesi, Arnavutluk	Dr. Selman Salim KESGİN p3 Consulting	Fatma Sena YASAN Türk Kızılay	<table border="0"> <tr> <td>Cihan ÖZDEMİR, Ph.D. Prof., University of New York Tirana, Albania</td> <td>İbrahim DEMİR, Ph.D. <i>Symposium Chair,</i> Assoc. Prof., Director, AYBU, ULİSA-IIRSR</td> </tr> <tr> <td>Fatma Sena YASAN Türk Kızılay</td> <td>Selman Salim KESGİN, Ph.D. p3 Consulting</td> </tr> </table>	Cihan ÖZDEMİR, Ph.D. Prof., University of New York Tirana, Albania	İbrahim DEMİR, Ph.D. <i>Symposium Chair,</i> Assoc. Prof., Director, AYBU, ULİSA-IIRSR	Fatma Sena YASAN Türk Kızılay	Selman Salim KESGİN, Ph.D. p3 Consulting																																																				
Doç. Dr. İbrahim DEMİR <i>Sempozyum Başkanı,</i> Enstitü Müdürü, AYBÜ, ULİSA	Prof. Dr. Cihan ÖZDEMİR Tiran New York Üniversitesi, Arnavutluk																																																												
Dr. Selman Salim KESGİN p3 Consulting	Fatma Sena YASAN Türk Kızılay																																																												
Cihan ÖZDEMİR, Ph.D. Prof., University of New York Tirana, Albania	İbrahim DEMİR, Ph.D. <i>Symposium Chair,</i> Assoc. Prof., Director, AYBU, ULİSA-IIRSR																																																												
Fatma Sena YASAN Türk Kızılay	Selman Salim KESGİN, Ph.D. p3 Consulting																																																												
SEMPOZYUM SEKRETERYASI	SYMPOSIUM SECRETARIAT																																																												
<table border="0"> <tr> <td>Arş. Gör. Muhammed ORUÇ AYBÜ, ULİSA</td> <td>Arş. Gör. Elmas BENER OTACI AYBÜ, ULİSA</td> </tr> </table>	Arş. Gör. Muhammed ORUÇ AYBÜ, ULİSA	Arş. Gör. Elmas BENER OTACI AYBÜ, ULİSA	<table border="0"> <tr> <td>Elmas BENER OTACI Res. Asst., AYBU, ULİSA-IIRSR</td> <td>Muhammed ORUÇ Res. Asst., AYBU, ULİSA-IIRSR</td> </tr> </table>	Elmas BENER OTACI Res. Asst., AYBU, ULİSA-IIRSR	Muhammed ORUÇ Res. Asst., AYBU, ULİSA-IIRSR																																																								
Arş. Gör. Muhammed ORUÇ AYBÜ, ULİSA	Arş. Gör. Elmas BENER OTACI AYBÜ, ULİSA																																																												
Elmas BENER OTACI Res. Asst., AYBU, ULİSA-IIRSR	Muhammed ORUÇ Res. Asst., AYBU, ULİSA-IIRSR																																																												

İÇİNDEKİLER

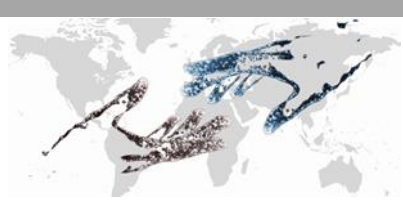
Elif Tuğçe AKSUN TÜMERKAN*	1
<i>İnsani Krizlerde Gıda Güvenliğini Sağlamanın Kritik Rolü</i>	1
İbrahim DEMİR*	2
<i>Ekonomik Krizler ve İnsani Yardım</i>	2
Babatunde Gafar ANİMASHAUN*	3
<i>The Impact of Disaster on Healthcare Infrastructure During and After Conflict</i>	3
Aykut ÖZER*	4
<i>Tarihsel Hafıza, Kimlik ve Uluslararası Sorumluluk: Gazze Krizi Üzerine Bir Değerlendirme</i>	4
Halil İbrahim SÖZÜDOĞRU*	5
<i>Federatif STK Modeli ile İnsani Yardımda Yapısal Reform</i>	5
Reyhan KARAGÖZ*	6
<i>Sendai Afet Risk Azaltma Çerçeve Belgesi Bağlamında T.C. Kalkınma Planlarında Dirençlilik</i>	6
Tayfun KALSIN*	7
<i>Afetlerde Gıda Güvenliği ve Su Hijyeni Etkileşimi: Salgın Risk Yönetimi ve Bütünleşik Bir Müdahale Modeli</i>	7
Dilan ÖZKAN*	8
<i>Toplum Sağlığının Güçlendirilmesinde Gönüllülük Temelli Bir Model: Sağlıkçı Gönüllüler ve Saha Gönüllülerinin İnsani Yardıma Katkısı</i>	8
Yeşim ARSLANOĞLU*	9
<i>Göç, Yaşlılık ve Engellilik Bağlamında Türkiye'nin İnsani Kimliğinin Dönüşümünde Türk Kızılay'ın Katkısı</i>	9
Leman Yeşim YILMAZ*	10
<i>İnsani Yardımlarda Nakit Temelli Müdahaleler: KIZILAYKART Örneği</i>	10
Omar Ali MOHAMUD* Seyit Ali AVCU**	11
<i>The United Nations Mission in El Salvador (ONUSAL) and the UN Mission in Central African Republic (MINUSAL)</i>	11
Fulorya İNAN* Adile SÜLÜNTAY**	12
<i>Küresel Yönetişim Ekseninde İklim Değişikliğiyle Mücadelede İnsani Yardım Alanında Toplumsal Dayanıklılık Uygulamaları</i>	12
Balkır UYSAL*	13
<i>The Role of Social Work in Humanitarian Aid Guidelines on Child Protection, Mental Health, and Psychosocial Support</i>	13
Ali KÖSTEPEN* Zeynep Nur KÖSTEPEN**	14
<i>İnsani Yardım Çalışmalarında Sivil Toplum Kuruluşlarının Stratejik Rolü ve Önemi</i>	14
İtir TOKSÖZ*	15
<i>When Technology Lends A Helping Hand: Space Assets For Humanitarian Aid</i>	15
Şükrü ÖZDEMİR*	16
<i>Afet ve Acil Durumlar İçin Alet-Edevat Seti Bulundurma Zorunluluğu Önerisi</i>	16
Sevgi TÜTÜN*	17
<i>Küresel Vicdan ve İnsani Yardımın Kur'an'daki İz Düşümüne Dair: Akabe ve Merhamet</i>	17

Habibe Höçük KÖYLÜ*	18
<i>Türkiye'deki Sendikaların Afet Yönetimindeki Rolü</i>	18
Mustafa Eren GÜÇASLAN*	19
<i>Türkiye'de Yardım Kuruluşlarının Anayasal Statüsü: Yeni Anayasa Perspektifinden Bir Değerlendirme</i>	19
Abdulmalik TUYCHIBAEV*	20
<i>Serahsî'de İnsancıl Hukuk İlkeleri</i>	20
Zeynep Nur KÖSTEPEN* Hasan SELİM**	21
<i>The Strategic Role of Risk-Based and Proactive Decision-Making Approaches in Humanitarian Logistics</i>	21
Ensar BAKİ*	22
<i>İnsani Yardım Alanında Bir Aktör Olarak Avrupa Birliği</i>	22
Mehlika ERASLAN ÇELİK* Banu SOYLU**	23
<i>Sel Afeti Sonrası için Geçici Barınak Planlaması: Bozkurt Seli Vaka Çalışması</i>	23
Yılmaz NİBAY*	24
<i>İnsani Yardım ve Afetler</i>	24
Mehmet ÇANLI*	25
<i>1897 Girit İsyanı ve Bölgeye Gönderilen İnsani Yardım Heyeti</i>	25
Yunus ÖZTÜRK* Emre ÖZTÜRK*	26
<i>Turkish Aid in War-torn States: A Violence Dampener or a Violence Intensifier?</i>	26
Altun ALTUN*	27
<i>Çatışma Sonrası Suriye'de İnsani Yardım: Zorluklar ve Çözüm Önerileri</i>	27
Muhammed ORUÇ*	28
<i>Çatışma Bölgelerinde İnsani Yardımın Silahlaştırılması: Gazze Örneğinde 'Vekil' Aktörler</i>	28
Sılsabil SAEED*	29
<i>Humanitarian Diplomacy in a Turbulent World: Advancing Mechanisms for Human Protection and Effective Aid Access</i>	29
Dua'a AL-NAMAS*	30
<i>The Weaponisation of Water: Logistical and Geopolitical Obstacles to Water, Sanitation, and Hygiene (Wash) in The Gaza Strip (2023–2025)</i>	30

PROCEEDINGS

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

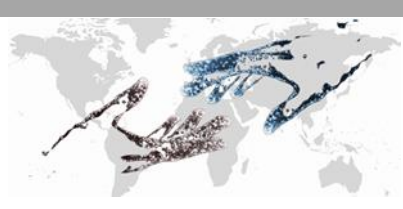
Elif Tuğçe AKSUN TÜMERKAN*

* Doç. Dr.; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; etaksun.tumerkan@aybu.edu.tr; ORCID; 0000-0003-1993-0569

İnsani Krizlerde Gıda Güvenliğini Sağlamanın Kritik Rolü

Gıda ve gıda güvenliği, sağlıklı toplumların sürdürülebilirlik zincirinin en önemli temel yapıtaşı olup, günümüzün karmaşıklaşan insani krizlerinde temel bir ihtiyacın öteinde aynı zamanda toplumsal istikrarın, halk sağlığının ve gelecek nesillerin sağlayacağı kalkınmanın omurgasını oluşturan stratejik bir alan hâline gelmiştir. Çatışmalar, doğal afetler, iklim değişikliği, ekonomik dalgalanmalar ve kitlesel göç hareketleri, özellikle düşük ve orta gelirli ülkelerde gıda tedarik zincirlerini kırılganlaştırarak toplulukları akut açlık ve kronik yetersiz beslenme riskleriyle karşı karşıya bırakmaktadır. Özellikle iklim değişikliği kaynaklı tarımsal üretim kayıpları, su kaynaklarına erişimdeki eşitsizlikler ve lojistik kapasite, teknolojik altyapı ve demografik özelliklerdeki farklılıklar, insani yardım kuruluşlarının müdahale imkânlarını daraltmakta; mevcut yardımların hızını, niteliğini ve kapsayıcılığını sınırlandırmaktadır. Ayrıca politik istikrarsızlık ve çatışmalar, tarım alanlarına erişimi engelleyerek yerel üretimi zayıflatmakta, piyasaları bozmakta ve gıda fiyatlarında ani dalgalanmalara yol açmaktadır. Bu çalışmada insani yardım operasyonlarında gıda güvenliğinin neden merkezi bir rol taşıdığını; riskli bölgelerde yaşanan gıda erişimi sorunlarının yapısal dinamiklerini ve çözüm yollarını çok boyutlu bir çerçevede ele almayı amaçlamıştır. Çalışma kapsamında, sahadaki insani operasyonlardan bilimsel verilere uzanan kapsamlı bir bakış açısıyla; erken uyarı sistemlerinin kullanımı, topluluk temelli sürdürülebilir tarım yaklaşımları, acil durum gıda kitlerinin iyileştirilmesi, beslenme yetersizliğinin izlenmesi, dijital tedarik zinciri yönetimi ve gıda israfının azaltılması gibi çözüm odaklı uygulamaları ele alınacaktır. Çalışma sonuçlarının insani krizlerde kırılgan toplulukların gıdaya güvenli, yeterli ve sürdürülebilir biçimde erişebilmesini güçlendirecek dirençli sistemlerin inşasına yönelik bilimsel ve operasyonel bir yol haritası sunmaya katkı sunması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gıda Güvenliği, Sürdürülebilirlik, Kriz, Yardım, Sağlık.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

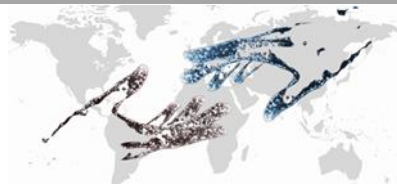
İbrahim DEMİR*

* Prof. Dr.; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; idemir@aybu.edu.tr; ORCID: 0000-0002-2425-0288

Ekonomik Krizler ve İnsani Yardım

İnsani yardım, insani amaçlarla yapılan karşılıksız kaynak transferi olmak bakımından ekonomik bir faaliyettir. Tüm ekonomik faaliyetler gibi insani yardım faaliyetleri de ekonomik krizlerden olumsuz etkilenmektedir. İnsani yardım faaliyetleri bağışlarla finanse edilen beşerî ve finansal kaynakların kullanımını ile mümkündür. Bu bağlamda insani yardım faaliyetleri ile ekonomik krizler arasında ne tür etkileşimler bulunduğuna ilişkin literatürde eksiklikler söz konusudur. Bu çalışma literatürdeki bu eksikliği gidermek ve ekonomik krizlerle ile insani yardım faaliyetleri arasında ne tür etkileşimler bulunduğunu ortaya koymak amacını taşımaktadır. Ekonomik krizler insani yardım faaliyetlerini başlıca iki kanaldan etkilemektedir. Birincisi, ekonomik kriz dönemlerinden bağış miktarlarının azalmasıdır. İkincisi ekonomik kriz dönemlerinde yoksulluğa, çatışmalara ve yerinden edilmelere itilerek insani yardıma muhtaç hale gelen nüfus kitlelerinin artmasıdır. Ekonomik kriz dönemlerinde ortaya çıkan bu iki negatif etki insani yardım faaliyetlerini olumsuz etkilemektedir. Bu bağlamda, OECD verilerini kullanan çalışma ekonomik krizler ile yardıma muhtaç birey sayısı ve Resmi Kalkınma Yardımları (RKY) arasında istatistiki olarak anlamlı ilişkiler tespit etmiştir. Çalışma bulguları insani yardım bakımından kırılgan toplumların, yardım ajanslarının, uluslararası insani yardım organizasyonlarının ve Türkiye gibi önde gelen insani yardım aktörlerinin ekonomik kriz dönemlerinde ilave tedbirlere yönelik politikalar geliştirmelerine ışık tutacaktır. Çalışma diğer taraftan ekonomik krizlerin insani yardım faaliyetleri üzerindeki etkilerini inceleyen gelecekteki çalışmalara ışık tutacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Kriz, İnsani Yardım, Bağış, Yoksulluk, Çatışma.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

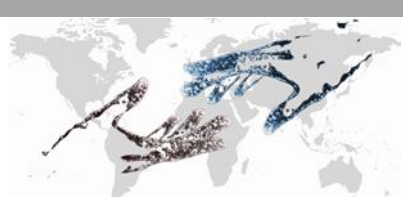
Babatunde Gafar ANİMASHAUN*

* Lisansüstü Öğrenci; Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Ankara, Türkiye; babatunde.animashaun@student.asbu.edu.tr; ORCID: 0009-0002-3015-4492

The Impact of Disaster on Healthcare Infrastructure During and After Conflict

Natural or man-made disasters can seriously jeopardise a nation's healthcare infrastructure by interfering with essential services and weakening health systems' resilience. The healthcare system in Gaza City has periodically encountered catastrophic problems as a result of the junction of armed conflict and disaster, which has caused extensive interruption to medical and healthcare infrastructure as well as services. This study investigates the impact of disaster such as the arm conflict in Gaza city on the healthcare infrastructure, by focussing on both physical facility damage and the functional issues that occur in service delivery during and after disasters. This study employs a thematic analysis that utilizes literature reviews, journals and publications to analyses the correlation between disasters such as arm conflict and healthcare infrastructure. The study findings indicate that targeted attacks on healthcare infrastructures, energy services and water infrastructure and severe limitations in general and medical supply chains created systemic failures that compounded both direct trauma-related mortality and secondary public health crises within the city. This study will add to the growing body of knowledge on the need for disaster resilience in health systems as well as providing evidence-based recommendations for policymakers, planners and healthcare administrators to improve infrastructure preparedness and healthcare service during and after crises.

Keywords: Disasters, Arm Conflict, Healthcare services, Healthcare Infrastructure and Medical Supplies.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

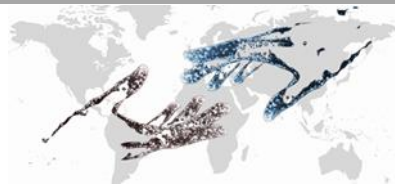
Aykut ÖZER*

* Dr.; Düzce Üniversitesi, Düzce, Türkiye; aykutozer@duzce.edu.tr; ORCID: 0000-0001-7983-5796

Tarihsel Hafıza, Kimlik ve Uluslararası Sorumluluk: Gazze Krizi Üzerine Bir Değerlendirme

Bu bildiri, Gazze’de yaşanan insani krizi Yahudi toplumunun tarihsel deneyimi bağlamında, tarihsel hafıza, kimlik inşası ve uluslararası sorumluluk kavramları çerçevesinde ele almaktadır. Çalışmanın amacı, Filistin halkının tarih boyunca maruz kaldığı soykırım ve kitlesel şiddet deneyimlerinin kolektif hafıza ve kimlik oluşumundaki etkisini incelemek ve bu tarihsel birikimin günümüz insan hakları, adalet ve eşitlik söylemleri üzerindeki yansımalarını tartışmaktır. Uluslararası kuruluşların (özellikle Türkiye’nin diplomatik girişimleri sonucunda) Gazze’deki askeri operasyonlara ilişkin soykırım değerlendirmelerini gündeme getirmesi, Filistin tarihsel hafızasının çağdaş etik sorumluluk açısından yeniden ele alınmasını gerekli kılmaktadır. Araştırma, karşılaştırmalı tarihsel analiz ve nitel içerik çözümlemesi yöntemleriyle yürütülmüştür. İsrail’in Çarlık Rusyası’ndan günümüze uzanan Yahudi toplumsal deneyimi, Holokost sonrası kimlik söylemleri ve günümüz politik uygulamaları arasındaki süreklilik ve kırılmalar Gazze’deki olaylar bağlamında ilişkilendirilerek incelenmiştir. Böylece İsrail’in Filistin toprakları üzerindeki hak iddialarının tarihsel boyutu ortaya konulmaya çalışılmıştır. Ayrıca İsrail’in bu husustaki söylemleri Yahudi teolojisinde önemli bir yer tutan “arz-ı mev’ûd” inancıyla da ilişkilendirilmiştir. Çalışma, üç düzeyde sorumluluk çerçevesi önermektedir: toplumsal düzeyde insan hakları ve adaletin yeniden düşünülmesi, kurumsal düzeyde uluslararası aktörlerin eylemsizliklerinin sorgulanması ve tarihsel düzeyde Yahudi hafızasının çağdaş kimlik politikalarına etkisinin değerlendirilmesi. Sonuç olarak, Filistin tarihsel hafızasının yalnızca geçmiş mağduriyetlerin sembolü olarak değil, günümüz insan hakları ihlalleri karşısında evrensel bir etik sorumluluk çağrısı olarak yeniden yorumlanması gerekmektedir. Gazze krizi bu yönüyle, tarihsel hafızanın ahlaki tutarlılığı ile uluslararası adaletin evrenselliğini sınanan güncel bir örnek olarak değerlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Soykırım, Tarihsel Hafıza, Uluslararası Sorumluluk, Gazze Krizi, İnsan Hakları.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

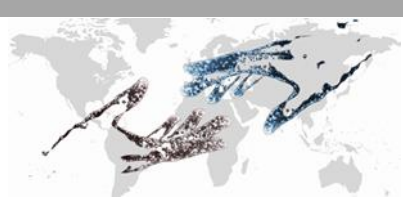
Halil İbrahim SÖZÜDOĞRU*

* Lisansüstü Öğrenci; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; halilibrahimsozudogru@gmail.com; ORCID: 0009-0008-5621-4178

Federatif STK Modeli ile İnsani Yardımda Yapısal Reform

Türkiye’de insani yardım alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları (STK’lar), afet ve kriz durumlarında hızlı müdahale kapasitesine sahip olmalarına rağmen, görev çakışması, mükerrer yardım ve kaynak israfı gibi yapısal sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır. Literatürde bu sorunlar sıklıkla dile getirilmiş; ancak kalıcı ve bütüncül bir çözüm önerisi sunulmamıştır. Bu çalışma, söz konusu boşluğu doldurmak amacıyla federatif bir STK modeli önermektedir. Model, STK’ların dijital bir sistem üzerinden merkezi olarak eşleştirilmesini, bağışların izlenebilirliğini, gönüllülerin kimliklendirilmesini ve küçük ölçekli kuruluşların korunmasını hedeflemektedir. Ayrıca, İçişleri Bakanlığı ile koordinasyon içinde çalışacak “toplum yararına federasyon” statüsüne sahip bir yapı önerilmektedir. Sphere Handbook (2018) gibi uluslararası standartlarla uyumlu olan bu modelin, yıllık bağış hacmi ve israf oranları dikkate alındığında, Türkiye’de yılda yaklaşık 1.5–2.5 milyar TL arasında tasarruf sağlayabileceği tahmin edilmektedir. Bu öneri, hem normatif hem uygulamalı düzeyde insani yardım sisteminin verimliliğini artırmayı ve kamu güvenini yeniden tesis etmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Federatif Model, İnsani Yardım, STK Koordinasyonu, Kaynak İsrafı, Dijital Sistem.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Reyhan KARAGÖZ*

* Lisansüstü Öğrenci; Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Ankara, Türkiye; reyhankaragoz96@gmail.com; ORCID: 0009-0001-2446-8420

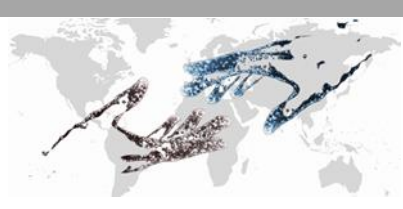
Sendai Afet Risk Azaltma Çerçeve Belgesi Bağlamında T.C. Kalkınma Planlarında Dirençlilik

Afetler etkilediği toplumun işleyişini ciddi şekilde bozan; can kayıplarına ve ekonomik, sosyal ve çevresel kayıplara neden olan doğa, insan ya da teknolojik kaynaklı olabilen, müdahale aşamasında yerel kurumların kapasitesini aşan olaylardır. Meydana gelen olayın kendisi değil, olayın neden olduğu bir sonuçtur. Türkiye'de afet yönetimi konusunda dönüm noktası 1999 Marmara Depremi'dir ve akabinde kriz yönetiminden risk yönetimine öncelik verilerek bütünleşik afet yönetim sistemine geçilmiştir.

Afet risk yönetimi kapsamında, risklerin azaltılması ve dirençli toplumlar oluşturulabilmesi adına küresel çerçeveler oluşturan planlar bulunmaktadır. Çalışma kapsamında bu planların ulusal ölçekte karşılık bulma durumları analiz edilmiştir. Afet yönetiminde risk azaltmaya odaklanan ilk ve en kapsamlı plan Hyogo Afet Risklerinin Azaltılması Çerçeve Eylem Planı'nı takiben, 2015 yılında Sendai Afet Risk Azaltma Çerçeve Belgesi kabul edilmiştir. 2015-2030 yılları arası dönemi kapsayan, afet risklerinin azaltılması ve dirençlilik vurguları etrafında şekillenen belge, önemli bir kılavuz niteliğindedir.

Türkiye'nin Kalkınma Planları afet yönetim döngüsü kapsamında istatistiksel analiz programı kullanılarak analiz edilmiş ve çözümlenerek yorumlanmıştır. On Birinci ve On İkinci Kalkınma Planları'ndaki eylem sayıları ortaya konmuş ve ağırlık verilen alanların yansıması görünür kılınmıştır. Sendai Afet Risk Azaltma Çerçeve Belgesi'nin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile entegrasyonu ortaya konmuştur. Küresel ve yerel belgelerin analizleri ve entegre incelemeleri yapılan bu çalışma sonucunda risk azaltma süreçlerinde dirençlilik kelimesinin kritik rolde olduğu tespit edilmiştir. Afet risklerinin azaltılması, ancak sürdürülebilir kalkınma ile mümkün olabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dirençlilik, Risk Azaltma, Risk Yönetimi, Kalkınma Planları.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

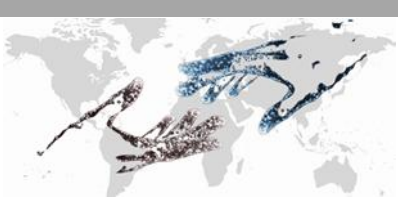
Tayfun KALSIN*

* Lisansüstü Öğrenci; Türk Kızılay, Ankara, Türkiye; tayfun.kalsin@kizilay.org.tr; ORCID: 0000-0001-6388-9079

Afetlerde Gıda Güvenliği ve Su Hijyeni Etkileşimi: Salgın Risk Yönetimi ve Bütünleşik Bir Müdahale Modeli

Afetler sonrasında altyapı hasarları, temiz suya erişimin azalması, kanalizasyon sistemlerinin bozulması ve toplu beslenme hizmetlerine olan ihtiyacın artması, gıda güvenliği ile su hijyeni arasındaki ilişkiyi kritik bir halkaya dönüştürmektedir. Bu çalışmada, afet koşullarında gıda üretimi, depolaması, taşınması ve dağıtım süreçlerinde ortaya çıkan hijyen riskleri; su temini, su kalitesi ve sanitasyon eksiklikleri ile değerlendirilmiştir. Literatür taraması Dünya Sağlık Örgütü (WHO), FAO, Codex Alimentarius ve IFRC gibi uluslararası kurumların afetlere yönelik rehberleri temel alınarak yapılmış; kolera, tifo, salmonella, E. coli ve norovirüs gibi yaygın patojenlerin su ve gıda döngüsü içinde nasıl yayıldığı bilimsel kanıtlarla analiz edilmiştir. Çalışma ayrıca Türk Kızılay'ın afet aşevleri, mobil beslenme araçları ve kitlesel dağıtım uygulamalarından elde edilen saha gözlemlerini de içermektedir. Bulgular, gıda güvenliği risklerinin çoğunun güvenli su eksikliğinden kaynaklandığını, su ve gıda hijyeninin afet bağlamında birbirinden ayrı değerlendirilemeyeceğini ve müdahalenin bütünleşmiş bir çerçeve ile yürütülmesi gerektiğini göstermektedir. Bu doğrultuda çalışma, insani yardım kuruluşları için uygulanabilir nitelikte beş bileşenli bir müdahale modeli önermektedir: güvenli su temini, toplu beslenmede hijyen bariyerlerinin güçlendirilmesi, çapraz bulaş kontrolü, soğuk zincir izlenebilirliği ve personel ile gönüllü hijyen eğitimi. Sonuç olarak, afetlerde su ve gıda güvenliği entegrasyonuna dayalı yaklaşımların salgın riskini azaltmada kritik rol oynadığı ve ulusal sistemlere entegre edilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Afetlerde Gıda Güvenliği, Su Hijyeni, Soğuk Zincir Yönetimi, Çapraz Bulaş Kontrolü, Salgın Risk Yönetimi.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Dilan ÖZKAN*

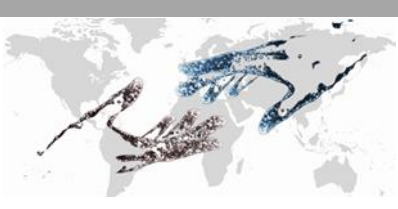
* Health Promotion Specialist; Türk Kızılay, Ankara, Türkiye; dilan.ozkan@kizilay.org.tr; ORCID: 0009-0005-0056-6746

Toplum Sağlığının Güçlendirilmesinde Gönüllülük Temelli Bir Model: Sağlıkçı Gönüllüler ve Saha Gönüllülerinin İnsani Yardıma Katkısı

İnsani yardım alanında toplum sağlığının korunmasına yönelik olarak sağlık gönüllüleri ve onların yetiştirdiği saha gönüllülerinin rolünü ele almaktadır. Türk Kızılay bünyesinde uygulanan model, mesleki bilgiye sahip gönüllülerin halk sağlığı konularında eğitim vermesi ve bu eğitimlerle donatılan saha gönüllülerinin yerel düzeyde sürdürülebilir sağlık farkındalığı çalışmaları yürütmesi üzerine inşa edilmiştir. Sağlıklı beslenme, fiziksel aktivite, kronik hastalıkların önlenmesi gibi koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında yürütülen faaliyetler, topluma yönelik insani yardımın etki alanını genişletmektedir. Aynı zamanda bu model ile afet dönemi ve afet sonrası halk sağlığı sorunlarına yönelik çalışmalarda da etkin stratejik bir uygulama olmaktadır.

İki aşamalı gönüllülük yaklaşımı, toplumlarda sağlık okuryazarlığını artırarak krizlere ve afetlere karşı direnç oluşturmakta ve insani yardımın olağan dönemlerde dahi stratejik bir araç olarak kullanılmasına olanak tanımaktadır. Eğitimci yetiştirme, saha gönüllülerinin güçlendirilmesi ve toplum temelli yayılım mekanizmaları, ulusal insani yardım kapasitesinin geliştirilmesinde yenilikçi ve sürdürülebilir bir yöntem sunmaktadır. Bu model, sağlık temelli gönüllülüğün insani yardım ekosistemine sağladığı katkıları hem teorik hem de pratik düzeyde ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Saha Gönüllüleri, Koruyucu Sağlık Hizmetleri, Bulaşıcı Hastalıkların Önlenmesi, Halk Sağlığı Kapasitesi.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Yeşim ARSLANOĞLU*

* Bakım ve Rehabilitasyon Uzmanı; Türk Kızılay, Ankara, Türkiye; ysmarss@hotmail.com; ORCID: 0009-0008-4326-8417

Göç, Yaşlılık ve Engellilik Bağlamında Türkiye'nin İnsani Kimliğinin Dönüşümünde Türk Kızılay'ın Katkısı

Türkiye, son on yılda küresel insani krizlerin merkezinde yer alarak dünyanın en fazla göçmene ev sahipliği yapan ülkesi haline gelmiştir. Bu durum, ülkenin insani yardım yaklaşımını, sosyal politika araçlarını ve insani diplomasi vizyonunu yeniden şekillendirmiştir. Zorunlu göç süreçlerinden etkilenen yaşlı ve engelli bireyler, hem göçün yarattığı kırılganlıklarla hem de yaşlanmanın biyolojik ve psikososyal zorluklarıyla eş zamanlı olarak karşı karşıya kalmaktadır. Bu kesişim, hizmetlerde çok katmanlı bir kırılganlık yaratmakta; zorunlu göç + yaşlanma + engellilik dinamikleri, Türkiye'nin insani sorumluluk alanındaki en kritik odak noktalarından birini oluşturmaktadır.

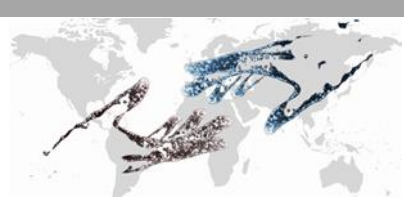
Toplum temelli sağlık taramaları, evde bakım destekleri, kronik hastalık yönetimine yönelik çalışmalar, koruyucu sağlık eğitimleri ve erişilebilirlik odaklı bakım yaklaşımları, yaşlı ve engelli bireylerin yaşam kalitesinin iyileştirilmesinde belirleyici rol oynamaktadır. Bu uygulamalar, Türkiye'nin insani kimliğini yalnızca afet ve kriz temelli yardımlarla değil, sürdürülebilir halk sağlığı politikaları üzerinden de güçlendirdiğini göstermektedir. Bu bağlamda Türk Kızılay, insanlık, ayırım gözetmemek ve gönüllü hizmet temel ilkelerinden hareketle ülkemizde göçmen grupları da ayırtırmadan yaşlı ve engelli bireylerin sağlığını, bakımını ve toplumsal katılımını güçlendirmeye yönelik çalışmalarıyla Türkiye'nin insani kapasitesinin önemli bir bileşeni haline gelmiştir.

Dil engelleri, sosyoekonomik kısıtlılıklar, sağlık hizmetlerine erişim güçlükleri ve sosyal izolasyon gibi durumlar özellikle yaşlı göçmen ve engelli bireyler için daha görünür hale gelirken, Türk Kızılay'ın yaşlı ve engelli alanındaki deneyimi bu grupların ihtiyaçlarının anlaşılmasına ve hizmet planlamasına dolaylı katkılar sunmaktadır. Böylece Kızılay, dolaylı olarak göç bağlamındaki hassas gruplar için geliştirilen ulusal politika ve bakım modellerinin güçlenmesine destek olmaktadır.

Türkiye'nin hızla yaşlanan nüfusu için geliştirdiği bakım, rehabilitasyon ve toplum sağlığı politikalarının, göç süreçlerinden etkilenen yaşlı ve engelli bireylerle kesişmesi, ülkenin sosyal refah rejiminde yeni bir dönüşüm hattı oluşturmaktadır. Gerontolojik perspektif ile insani yardım, halk sağlığı ve sosyal hizmetin birleştiği bu zemin, Türkiye'nin ulusal ve uluslararası insani kimliğini daha kapsayıcı ve koruyucu bir bakış açısına taşımaktadır.

Bu bildiri, göç, yaşlı ve engelli bireylerin refahı çerçevesinde Türkiye'nin insani sorumluluk anlayışını ve Türk Kızılay Halk Sağlığının bu alana yönelik katkılarını tartışmayı amaçlamaktadır. Sonuç olarak yaşlı ve engelli gruplar, Türkiye'nin insani kimliğinin dönüşümünde hem toplumsal hem de jeopolitik açıdan belirleyici bir konumda yer almakta; bu kesişim alanı aynı zamanda ülkenin insani kimliğinin yönünü şekillendiren stratejik bir eksen haline gelmektedir.

Anahtar Kelimeler: Göçmen Yaşlılar, Engellilik, Göç, Türk Kızılay, Halk Sağlığı, İnsani Kimliğin Dönüşümü.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

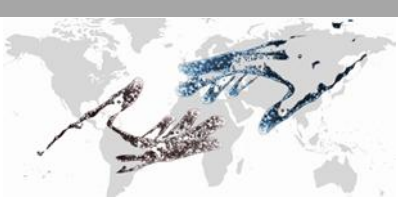
Leman Yeşim YILMAZ*

* Dr.; Türk Kızılay, Ankara, Türkiye; leman.yilmaz@kizilay.org.tr; ORCID: 0000-0003-2718-5458

İnsani Yardımlarda Nakit Temelli Müdahaleler: KIZILAYKART Örneği

2011 yılında Suriye’de başlayan iç savaş ve ardından yaşanan yoğun göç dalgası krizin derinleşmesine ve küresel bir sorun haline gelmesine neden olmuştur. Türkiye’deki Suriyeli sayısının kısa sürede milyonlara ulaşması, Suriyeliler için kapsamlı bir ulusal program yürütülmesi ihtiyacını doğurmuştur. Türk Kızılay’ı, yoğun mülteci akınına etkin bir şekilde yanıt verebilmek ve Suriyelileri mevcut sosyal güvenlik ağı mekanizmasına entegre edebilmek için KIZILAYKART Nakit Temelli Yardımlar Platformu’nu 2011 yılında kurdu ve KIZILAYKART kırılgan kesimlere nakit yardımı sağlayarak onların farklı sektörlerdeki ihtiyaçlarını karşılamalarına olanak tanımaya bugün halen devam ediyor. Türkiye’de yardıma ihtiyacı olan Geçici Koruma Altındaki Suriyelilerin temel ihtiyaçlarını karşılamayı ve sosyal uyumu hayata geçirebilmeyi amaçlayan KIZILAYKART çatısı altında, değişik kategorideki hedef gruplar için çeşitli programlar tasarlanmıştır. 2016 yılında başlatılan ve Avrupa Birliği tarafından fonlanan, günümüzde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Türk Kızılay ile birlikte yürütülen Yabancılara Yönelik Sosyal Uyum Yardımı (SUY) Programı faydalanıcı sayısı ve sürekliliği bakımından dünyada uygulanan en büyük nakit temelli yardım programlarından biri olma özelliğini taşımaktadır. Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de yaklaşık 14 yıldır yürütülmekte olan KIZILAYKART program ve projelerini genel hatlarıyla tanıtmak ve KIZILAYKART deneyimini merkeze alarak insani yardımda nakit temelli destek müdahalelerine ilişkin uygulamaya dayalı somut bir örnek sunmaktır. Çalışmada ayrıca KIZILAYKART program/projelerinin tasarımından uygulanma aşamasına, ödemelerin gerçekleştirilmesinin ardından yürütülen izleme ve değerlendirme faaliyetlerine kadar bütün süreçleri özet şekilde aktarılacak olup bunun yanı sıra çok amaçlı nakit yardımların avantajları, uluslararası insani yardım sistemindeki yeri ve geleceğine ilişkin yaklaşımlar da ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: İnsani Yardım, Nakit Temelli Müdahaleler, Türk Kızılay, KIZILAYKART.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Omar Ali MOHAMUD* Seyit Ali AVCU**

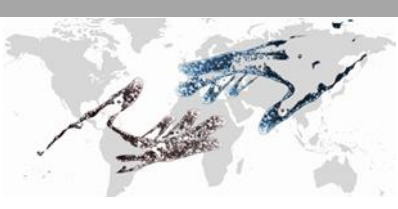
* Lisansüstü Öğrenci; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; mohamudo383@gmail.com

** Prof. Dr.; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; saavcu@aybu.edu.tr; ORCID: 0000-0001-6890-9139

The United Nations Mission in El Salvador (ONUSAL) and the UN Mission in Central African Republic (MINUSAL)

This comparative study analyzes the United Nations peacekeeping missions in El Salvador (ONUSAL, 1991-1995) and the Central African Republic (MINUSCA, 2014-present) to identify critical determinants of success and failure. The central research question examines what lessons can be drawn by contrasting ONUSAL's achievements with MINUSCA's ongoing challenges. Employing a qualitative comparative case-study approach, the paper utilizes a multidimensional analytical framework that evaluates missions beyond military deployment, focusing on the establishment of sustainable "positive peace." This framework assesses four key independent variables: the clarity and robustness of the mandate; the level of local engagement and ownership; the strength of international political and material support; and the integration of military, political, and socio-economic strategies. The analysis finds that ONUSAL's success stemmed from a clearly defined and innovative mandate encompassing human rights, police reform, and socio-economic measures, coupled with a genuine military stalemate, strong U.S. diplomatic pressure, deep engagement with all conflict parties, and a unified commitment to the Chapultepec Peace Accords. In stark contrast, MINUSCA has been hampered by an ambiguous and evolving mandate, extremely weak local institutions and ownership, fragmented international support, severe logistical constraints, the proliferation of armed groups, and reputational damage from peacekeeper misconduct. The paper concludes that effective peacekeeping requires moving beyond a purely military model. Lasting success is contingent upon clear, politically-engaged mandates tailored to the local context, genuine partnership with local stakeholders, sustained and unified international backing, and an integrated approach that addresses the root political and socio-economic causes of conflict. The comparative lessons underscore that without these elements, even well-resourced missions struggle to achieve sustainable stability.

Keywords: Peacekeeping Effectiveness, ONUSAL, MINUSCA, Local Ownership, Multidimensional Mandates.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Fulorya İNAN* Adile SÜLÜNTAY**

* Lisansüstü Öğrenci; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; Birleşmiş Milletler Uluslararası Göç Örgütü (IOM); fulorya.inan@gmail.com; ORCID: 0009-0007-9914-7406.

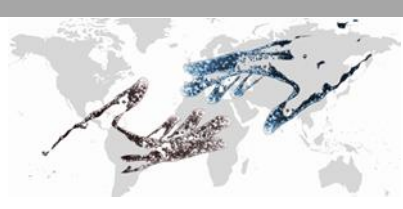
* Lisansüstü Öğrenci; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; Birleşmiş Milletler Uluslararası Göç Örgütü (IOM); adileslnty@gmail.com; ORCID: 0009-0006-9556-9698.

Küresel Yönetişim Ekseninde İklim Değişikliğiyle Mücadelede İnsani Yardım Alanında Toplumsal Dayanıklılık Uygulamaları

Bu bildiri, küresel yönetişim ekseninde iklim değişikliğiyle mücadele kapsamında, evrensel anlamda uygulanan örneklerden hareketle, insani yardım alanındaki toplumsal dayanıklılık uygulamalarının nasıl geliştiğini incelemeyi amaçlamıştır. Çalışmada kavramsal ve kuramsal çerçevede insani yardım, iklim değişikliği, küresel yönetişim kuramı, kaynak yönetimi ve toplumsal dayanıklılık kavramlarına yer verilmiştir. Ayrıca bu çalışmada, iklim değişikliğiyle mücadele ekseninde uluslararası çalışmalar ve küresel işbirlikleri açıklanmıştır. İklim değişikliğiyle mücadele kapsamında imzalanan anlaşmalar ve bu anlaşmaların insani yardım süreçlerine etkisi ve bu bağlamda uygulanan küresel toplumsal dayanıklılık uygulamaları örneklerine yer verilmiştir. Küresel anlamda uygulanan örneklerde eğitim programları, altyapı yatırımları, sürdürülebilir geçim kaynakları, su ve hijyen programları, kriz yönetimi ve erken uyarı sistemleri kapsamında gelişen teknolojik uygulamalar ve yerel kapasitelerin güçlendirilmesi gibi konulara yer verilmiştir. Bildirinin değerlendirme ve sonuç bölümünde, toplumsal dayanıklılığın gelişmesi için kaynak yönetiminin önemine değinilmiştir. Ayrıca örnek uygulamalara dair sonuçlar ve toplumsal dayanıklılığı arttırmaya yönelik öneriler aktarılmıştır.

Küresel seviyede iklim değişikliğiyle birlikte insani yardım ihtiyaçlarının arttığı ve toplumların ihtiyaç duyduğu kaynakların azaldığı görülmüş, akıp giden zamanın ve yitip giden kaynakların tükenme noktasına geldiği ve bu durumun insanlık için tehdit oluşturduğu bilinmesine rağmen çoğu toplumlarda toplumsal dayanıklılık programları ve iklim değişikliğine karşı mücadeleler eksik kalabilmiştir. Dolayısıyla bu çalışmada, toplumların temel ve insani ihtiyaçlarını gideren, kaynakları sürdürülebilir hale getiren toplumsal dayanıklılık uygulamaları ve küresel işbirliklerinin önemi vurgulanmıştır. Nihayetinde bu çalışma, toplumların daha bilinçli hale gelmesine ve kaynakların daha etkili bir biçimde yönetilmesine yardımcı olmayı, ayrıca bu alanda çalışan araştırmacılara ve bu çerçevede gelişen uygulamalara katkı sağlamayı hedeflemiştir.

Anahtar Kelimeler: İnsani Yardım, Küresel Yönetişim, İklim Değişikliği, Kaynak Yönetimi, Toplumsal Dayanıklılık.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

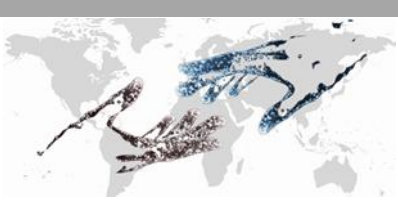
Balkır UYSAL*

* Dr.; Kastamonu Üniversitesi, Kastamonu, Türkiye; balkiruysal@kastamonu.edu.tr; ORCID: 0000-0003-0684-002X

The Role of Social Work in Humanitarian Aid Guidelines on Child Protection, Mental Health, and Psychosocial Support

This study aims to provide a comprehensive description of how social work is positioned within the standards and psychosocial support guidelines used in humanitarian settings. The analysis draws on a set of internationally recognised documents, including the IASC MHPSS Guidelines, the UNICEF MHPSS Operational Guidelines, the Minimum Standards for Child Protection, and the Sphere Handbook. These documents outline how child protection, mental health, and psychosocial support services are planned both during emergencies such as disasters and conflict, and throughout prolonged humanitarian response efforts. The study examines the intervention areas assigned to social work in these guidelines, the professional responsibilities defined for the field, and how social workers are expected to coordinate with other actors. The findings show that, although social work is given an important role in child protection and psychosocial support, its position in decision-making processes, its degree of professional autonomy, and the boundaries of its involvement remain largely unclear. For this reason, the study discusses aspects of the guidelines that require further development in order to reflect social work perspectives in a clearer, more practical, and more consistent manner. The conclusion also considers recommendations aimed at narrowing the gap between policy and practice and strengthening the integration of social work within humanitarian response efforts.

Keywords: Humanitarian Aid, Child Protection, Mental Health, Psychosocial Support, Social Work.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Ali KÖSTEPEN* Zeynep Nur KÖSTEPEN**

* Dr.; İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, İzmir , Türkiye; alikostepen35@gmail.com; ORCID: 0000-0002-0225-0794

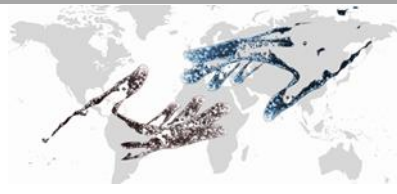
** Arş. Gör.; İzmir Bakırçay Üniversitesi, İzmir , Türkiye; zeynepkostepen@gmail.com; ORCID: 0000-0001-5773-2411

İnsani Yardım Çalışmalarında Sivil Toplum Kuruluşlarının Stratejik Rolü ve Önemi

İnsani yardım faaliyetleri, afetler, çatışmalar ve kitlesel göçler gibi kriz durumlarında toplulukların temel ihtiyaçlarının karşılanması ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi açısından önemli bir rol oynamaktadır. Esnek yapıları, yereldeki etkin varlıkları ve toplumla kurdukları yakın bağlar, sivil toplum kuruluşlarını (STK'ları) insani yardım sisteminin temel unsurlarından biri hâline getirmektedir. STK'lar, devlet kurumlarının ve uluslararası kuruluşların müdahalelerini tamamlayıcı nitelikte çalışarak özellikle hızlı reaksiyon gerektiren durumlarda etkili çözümler sunabilmektedir. Yerel STK'ların bölgeye dair sosyo-kültürel bilgi birikimi, ihtiyaç tespitinin daha doğru yapılmasını ve kaynakların daha adil bir şekilde dağıtılmasını sağlamaktadır. Ayrıca STK'lar, gönüllü ağı ve geniş saha tecrübesi sayesinde hem acil yardım hem de iyileştirme süreçlerinde önemli operasyonel kapasite oluşturmaktadır.

Bu çalışma, insani yardım süreçlerinde STK'ların üstlendiği rollerin incelenmesini, karşılaştıkları yapısal ve operasyonel zorlukların değerlendirilmesini ve bu kuruluşların afet yönetimi sistemleriyle olan iş birliğinin önemini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Aynı zamanda, STK'ların insani yardım politikalarına katkıları, toplumsal dayanıklılık düzeyini artırmadaki etkileri ve krizlere karşı daha dirençli toplumlar oluşturulmasındaki stratejik önemi tartışılmaktadır. Buna ek olarak, STK'ların dijitalleşme, veri yönetimi ve kaynak mobilizasyonu gibi alanlarda geliştirdikleri yeni yaklaşımlar da insani yardımın etkinliğini artıran önemli unsurlar olarak ele alınmaktadır. Bulgular, STK'ların yalnızca sahada hizmet sunan aktörler değil, aynı zamanda politika geliştirme, kapasite artırımı ve sürdürülebilir insani yardım modellerinin oluşturulmasında oldukça önemli paydaşlar olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda çalışma, insani yardım alanında etkin iş birliklerinin güçlendirilmesine yönelik öneriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: : İnsani yardım, Sivil toplum kuruluşları, Afet yönetimi.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

İtir TOKSÖZ*

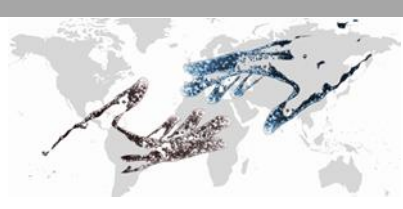
* Dr.; Doğu Üniversitesi, İstanbul, Türkiye; itoksoz@dogus.edu.tr; ORCID: 0000-0001-7004-5157

When Technology Lends A Helping Hand: Space Assets For Humanitarian Aid

In the eyes of many people, space assets (or space-based technologies) have been synonymous with state power, prestige and rivalry for the longest time. This is natural given the fact that space technologies started and were instrumental during the Cold War. While the aftermath of the Cold War brought more cooperation among space actors, the primary perception towards space activities remained pretty much the same. At best, people now realize how dependent their daily lives are on some of the services provided to them thanks to space-assets. However, this perception is not complete if one ignores the use of space assets to do good and help those in need. In this paper, the author scrutinizes the impact of space assets on the field of humanitarian aid. The earth-observation capabilities of satellites are especially decisive in accurately diagnosing the true scope of humanitarian crises, rapidly taking appropriate measures, and successfully planning the logistics of delivering humanitarian aid. Moreover, information and communication technology tools provided by satellites also render the whole process of planning and delivering humanitarian aid much smoother.

In this light, the author argues that data from space assets are fast becoming a sine qua non instrument in the humanitarian sector and that they are vital in how state and non-state actors respond to crises. To this end, the paper uses several cases to demonstrate how space assets in general and satellites in particular are used for humanitarian ends, drawing examples from current crises of natural (such as earthquakes, floods, hurricanes) and political (such as Ukraine and Gaza) character. The paper looks at how outer space technology helps both state and non-state actors in fulfilling their humanitarian missions. Doing so, the author draws from academic literature in international relations theories to situate these examples into a more theoretical framework.

Keywords: Space Assets (Space-Based Technology), Humanitarian Aid, State And Non-State Actors, International Relations Theories.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Şükrü ÖZDEMİR*

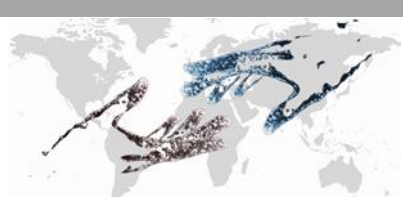
* Lisansüstü Öğrenci; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; c.anr-20@hotmail.com

Afet ve Acil Durumlar İçin Alet-Edevat Seti Bulundurma Zorunluluğu Önerisi

Türkiye’de afetlere müdahale süreçlerinde en kritik sorunlardan biri, ilk saatlerde ihtiyaç duyulan temel alet ve ekipmanlara erişimde yaşanan gecikmelerdir. Deprem, sel ve benzeri afetlerde profesyonel ekipler bölgeye ulaşana kadar geçen sürede, halkın kendi imkânlarıyla yapabileceği basit fakat hayati müdahaleler için gerekli araçların bulunmaması can kayıplarını artırmaktadır. Bu çalışma, söz konusu eksikliği gidermek amacıyla her evin çatısında, ayrıca muhtarlık, cami ve benzeri merkezi noktalarda, standartlaştırılmış ve kolay erişilebilir bir “Afet Acil Alet-Edevat Seti” bulundurma zorunluluğu önerisini geliştirmektedir.

Önerilen model; kürek, balta, levye, kriko, fener, düdük, ilk yardım seti ve basit kesici-ayırıcı ekipmanlardan oluşan düşük maliyetli bir temel paket tanımlamaktadır. Setlerin düzenli kontrolünün yerel yönetimlerce yapılması, erişim noktalarının dijital bir harita üzerinden görünür hale getirilmesi ve toplumsal eğitim programlarıyla desteklenmesi de önerilmektedir. Bu öneri, Doç. Dr. Ali Zafer Sağıroğlu’nun çevrim içi derslerinde ele aldığı toplumsal afet hazırlığı perspektifinden hareketle yapılandırılmıştır. Bu sistemin uygulanması halinde afet sonrası ilk saatlerde mahalle bazlı müdahale kapasitesinin önemli ölçüde artacağı, enkaza hızlı erişimin sağlanacağı ve profesyonel ekipler gelene kadar geçen sürede kayıpların azaltılacağı öngörülmektedir. Model, toplumsal dayanıklılığı artırmayı, yerel kapasiteyi güçlendirmeyi ve afet yönetiminde merkezi-yersel işbirliğini geliştirmeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Acil Durum Ekipmanı.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

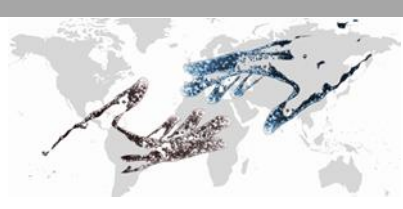
Sevgi TÛTÛN*

* Prof. Dr.; İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, İzmir, Türkiye; sevgi.tutun@ikc.edu.tr; ORCID: 0000-0002-7226-9338

Küresel Vicdan ve İnsani Yardımın Kur'an'daki İz Düşümüne Dair: Akabe ve Merhamet

Dünya üzerinde farklı coğrafyalarda yaşayan insanlar tarihin hemen her döneminde bir takım krizlerle karşı karşıya kalmışlardır. Bu krizler bazen savaş, bazen kıtlık, bazen deprem ve sel gibi doğal afetler yahut salgın hastalıklar şeklinde tezahür etmiştir. İnsanlar krizin türüne göre zaman zaman lokal ya da küresel tepki ve destek çalışmalarında bulunmuşlardır. Elbette dünyada bazı devletler, örgütler ve toplum kuruluşları bu çalışmalarda öne çıkmaktadır. Biz bu çalışmada insanları muhtelif şekillerde etkileyerek zarar veren kriz şartlarında İslam'ın mukaddes kitabı olan Kur'an'ın söz konusu yardım faaliyetlerine ve küresel vicdana yönelik söylemini tespit etmeye gayret edeceğiz. Bu çerçevede konunun spesifik olarak ele alınmasının daha doğru olacağı kanaatiyle Beled suresinde yer alan kısaca sarp yokuş anlamını verebileceğimiz Akabe kavramı üzerinde duracağız. Buna ilaveten yine aynı surede geçen ve akabeyi tanımlayan ayetlerin ardından gelen Merhamet kavramı da ayrıca üzerinde duracağımız bir diğer kavram olacaktır. Burada dikkat çeken bir husus hayat kurtarma, aç, yoksul ve kimsesiz kalmış olanlara destek sağlamaya yönlendiren akabe ve ardından vicdan hassasiyetini hedef alan merhamet kavramlarının Kur'an'da bu formda sadece bu surede yer almış olmasıdır. Araştırmamızda Kur'an nazarında ilgili ayetler çerçevesinde insani yardımın çerçevesinin nasıl çizildiğinin ortaya konması hedeflenmektedir. Böylece son ilahi dinin kitabı Kur'an'ın genel olarak çağımız insanına özel olarak ise Müslümanlara yaptığı insani yardım çağrısındaki evrensel söylemini gündeme taşımış olacağız. Ayrıca Beled suresinin bu ayetlerinin işaret ettiği gerçeklerin inanç, vicdan ve insanlık açısından getirdiği sorumluluğun günümüzde Gazze ve Filistin başta olmak üzere Suriye, Sudan gibi birçok Müslüman ülkede gerçekleştirilen soykırımların paralelinde canlılığını koruduğunu gözler önüne sermiş olacağız. Çalışmamız, hem Müslümanların bu konudaki bilinçlerinin arttırılması hem de diğer inanç mensuplarına Kur'an'ın insani yardım anlayışındaki perspektifini tanıtmaya önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, İnsani Yardım, Vicdan, Akabe, Merhamet.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Habibe Höçük KÖYLÜ*

* Lisansüstü Öğrenci; Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Ankara, Türkiye; habibeilkyardim@gmail.com; ORCID: 0009-0003-4112-2856

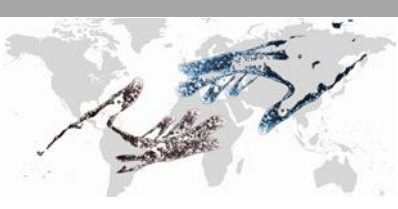
Türkiye'deki Sendikaların Afet Yönetimindeki Rolü

Afet yönetimi süreçleri yalnızca devlet kurumlarının kapasitesine bağlı olmayıp, sivil toplum kuruluşlarının ve özellikle sendikaların aktif katılımıyla daha bütüncül ve sürdürülebilir bir nitelik kazanmaktadır. Sendikalar, sahip oldukları örgütlü yapılar, geniş üye tabanları ve yerel düzeydeki örgütlenme deneyimleriyle afet öncesi hazırlık, afet anında koordinasyon ve afet sonrası iyileştirme çalışmalarında kritik roller üstlenmektedir.

Bu bildiriye, Türkiye'de sendikaların afet yönetiminde üstlenebileceği iş birliği modelleri, ulusal deneyimler ışığında incelenmektedir. Çalışmada, sendikaların afet sonrası lojistik destek, psiko-sosyal yardım ve dayanışma faaliyetleri gibi alanlardaki katkıları somut örneklerle ele alınmakta; aynı zamanda kamu kurumları ve yerel yönetimlerle geliştirdikleri iş birliği mekanizmaları analiz edilmektedir. Bulgular, sendikaların afet yönetimi süreçlerinde yalnızca destekleyici değil, aynı zamanda yönlendirici ve kapasite artırıcı aktörler olarak değerlendirilebileceğini ortaya koymaktadır.

Bu çerçevede önerilen model, ulusal ölçekte sendika-devlet-STK iş birliklerinin kurumsallaştırılmasını, kriz yönetimi protokollerinde sendikaların temsil edilmesini ve afet sonrası yeniden yapılanmada sendikal örgütlenmenin dayanışma gücünden yararlanılmasını önermektedir. Böylelikle, afet yönetimi ve güvenlik politikalarında çok aktörlü bir yaklaşımın güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Afet Yönetimi, Sendikalar, Sivil Toplum Kuruluşları, İş Birliği Modelleri, İyi Uygulamalar.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

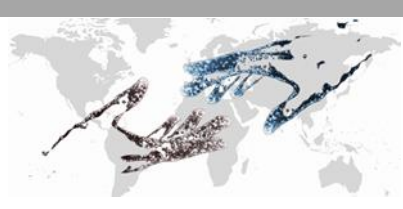
Mustafa Eren GÜÇASLAN*

* Dr.; İstanbul Esenyurt Üniversitesi, İstanbul, Türkiye; mustafaerengucarslan@esenyurt.edu.tr; ORCID: 0000-0003-0684-002X

Türkiye’de Yardım Kuruluşlarının Anayasal Statüsü: Yeni Anayasa Perspektifinden Bir Değerlendirme

Örgütlenme özgürlüğü, insani yardımın etkin bir şekilde gerçekleştirilmesinde temel bir insan hakkı olarak, sivil toplum örgütlerinin (STÖ) sağlık, eğitim ve sosyal güvenlik gibi sosyal ve ekonomik hakları koruma kapasitesini güçlendirir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 11. maddesi ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 33. maddesi bu hakkı güvence altına alır. İnsani yardım bağlamında yaşama, sağlık ve sosyal yardım haklarının korunmasında STÖ’lerin rolü vazgeçilmezdir. Küresel krizler (çatışmalar, afetler, göç) sosyal ve ekonomik hak ihlallerini artırırken, Türkiye’de de 1982 Anayasası temelinde oluşan anayasal yapı, STÖ’lerin yardım faaliyeti kapasitelerini daraltmaktadır. Bu bağlamda, dernekler, vakıflar ve benzeri sivil oluşumların tüzel kişilik statülerini serbestçe kazanabilmeleri ve tüzel kişilik olmaksızın da anayasal koruma altında faaliyet gösterebilmeleri, insani yardım kuruluşlarının kurumsal işleyiş serbestisini ve sivil toplumun güçlenmesini pekiştirecek temel bir unsurdur. Çalışmamızda, örgütlenme özgürlüğünün kavramsal çerçevesini oluşturan toplum, örgüt ve sivil toplum kavramlarıyla birlikte, normatif düzenlemesi çerçevesinde örgütlerin kurulması, faaliyet hakkı ve hukuki sınırlılıkları yargısal gelişimle birlikte değerlendirilecektir. Diğer bir ifadeyle, STÖ’lerin sosyoekonomik hak uygulamaları yargı perspektifinden ele alınacaktır. Ayrıca, örgütlenme özgürlüğünün normatif ve içtihadî çerçevesi esas alınarak; dernek, vakıf ve diğer STÖ’ler yönünden insani yardımda sosyoekonomik hakların uygulanması, yargı içtihatları bağlamında incelenecektir. AİHM ve Anayasa Mahkemesi’nin bireysel başvuru içtihadı analiz edilerek, devletin sivil toplum alanındaki negatif ve pozitif yükümlülükleri değerlendirilecektir. Araştırmamız, insani yardımda sosyal ve ekonomik hakların korunmasını güçlendirecek anayasa değişikliği önerilerini sunarak, sivil toplumun hak ve hürriyetler ekseninde anayasal koruma kapsamını artıracak öneriler getirmektedir.

Anahtar Kelimeler: İnsan Hakları, Örgütlenme özgürlüğü, Sosyal ve Ekonomik Haklar, İnsani Yardım, Dernekler, Vakıflar.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

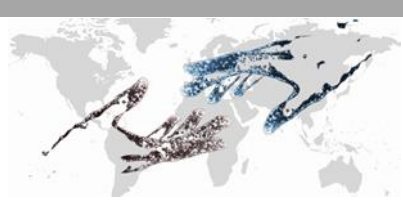
Abdulmalik TUYCHIBAEV*

* Dr. ; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; tuychibayev@gmail.com; ORCID: 0000-0002-3751-6372

Serahsi'de İnsancıl Hukuk İlkeleri

Günümüz dünyası giderek çalkantılı bir hal alırken, savaş zamanlarında sivillerin haklarını korumayı amaçlayan uluslararası insancıl hukukun uygulanması daha da büyük önem kazanmaktadır. Hukuk bu alanı, insan gelişiminin yüzyıllardır süregelen kültürel ve hukuki medeniyetine dayanmaktadır. Devletlerin ortaya çıkışıyla birlikte savaşlar yaşanmış ve bu süreçlerde kullanılan kural ve gelenekler de oluşmuştur. Temel amaç, savaşların zararlarını en aza indirmek ve daha da önemlisi, sıradan insanların, yani savaşa dahil olmayanların etkilenmemesini sağlamak olmuştur. Uluslararası insancıl hukukun şekillenmesinde İslamiyetin kural ve uygulamaların da önemli katkıları vardır. Kur'an ayetleri, Hz. Peygamber'in hadisleri ve fukahanın eserleri insancıl hukuk kurallarının İslam'da açık ve net bir şekilde bulunduğunu göstermektedir. Bu alandaki en kapsamlı eser, Hanefi mezhebinin kurucusu Ebu Hanife'nin yakın bir talebesi olan Muhammed bin Hasan Şeybani tarafından kaleme alınan ve metinleri günümüze Maveraünnehir fakihî Ebu Bekir Serahsi'nin yorumları aracılığıyla ulaşan Kitabü's-Siyerü'l-Kebir'dir. Âlimin bu eserine dayanarak, İslam'daki insancıl hukuk hakkında kapsamlı bilgi edinmek ve bunları modern uluslararası hukuk hükümleriyle karşılaştırmak mümkündür. Çalışmamız bu amacı gütmektedir.

Anahtar Kelimeler: İslam Devletler Hukuku, Serahsi, İnsalcıl Hukuk, Siyer.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Zeynep Nur KÖSTEPEN* Hasan SELİM**

* Arş. Gör.; Dokuz Eylül University, İzmir Türkiye; zeynepkostepen@gmail.com; ORCID: 0000-0001-5773-2411

** Prof. Dr.; Dokuz Eylül University; İzmir Türkiye; hasan.selim@deu.edu.tr; ORCID: 0000-0002-6838-3146

The Strategic Role of Risk-Based and Proactive Decision-Making Approaches in Humanitarian Logistics

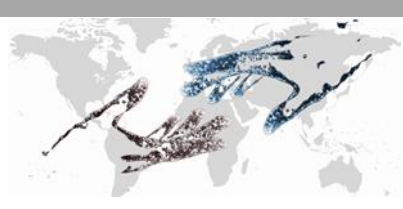
Humanitarian aid operations are critical in ensuring the timely delivery of essential goods and services to crisis and disaster-affected populations. Nevertheless, they operate under persistent uncertainty caused by natural hazards, infrastructure weaknesses, transportation constraints, security-related challenges, etc. As a result, managing humanitarian logistics systems through risk-based and proactive decision-making approaches is a strategic necessity rather than relying exclusively on reactive interventions.

A risk-based assessment approach equips decision-makers with predictive capabilities by systematically identifying, analyzing, and prioritizing potential disruptions before operations commence. This approach helps prevent operational delays and resource losses, ensuring that aid is delivered to the appropriate locations promptly. As a result, the recovery of crisis-affected communities is expedited, and the overall resilience of the humanitarian logistics system is strengthened.

The risk management process offers a systematic framework that involves identifying and assessing potential risks, planning appropriate mitigation strategies, and maintaining continuous oversight of emerging threats throughout operations. Building on this foundation, proactive approaches focus on anticipating possible disruptions by developing alternative scenarios, creating resilient and adaptive supply chains, managing strategically pre-positioned inventories, investing in skilled personnel and fostering effective coordination among key stakeholders.

In this context, adopting risk-based and proactive decision-making approaches in humanitarian logistics goes beyond a purely operational requirement and becomes a strategic imperative for effective crisis response. This study highlights the importance of making risk management a strategic priority for decision-makers and presents an integrated framework to increase the resilience, efficiency, and sustainability of humanitarian logistics systems.

Keywords: Humanitarian Logistics, Risk Management, Proactive Approach, Disaster Risk Reduction.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Ensar BAKİ*

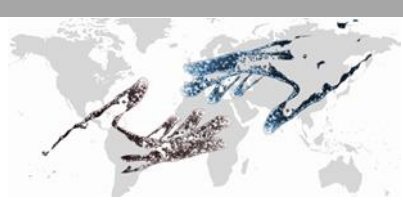
* Dr.; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; ensarbaki@hotmail.com; ORCID: 0000- 0003-3132-4692

İnsani Yardım Alanında Bir Aktör Olarak Avrupa Birliği

Salgın hastalıklar, orman yangınları, doğal afetler ve silahlı çatışmalar; devletleri ve devlet dışı organizasyonları insani yardım alanında etkin biçimde faaliyette bulunmaya yöneltmektedir. Özellikle 21. Yüzyılda artan güvenlik endişeleri ve iklim değişikliği, gelecekte afetlerin giderek yaygınlaşmasına ve şiddetini artırmasına yönelik beklentileri artırmakta; bu durum da hem devletlerin hem de devlet dışı kuruluşların insani yardım alanında yeni arayışlara girmesini sağlamaktadır.

Bu perspektifte Avrupa Birliği de insani yardım alanında fon sağlayan bir kuruluştan özerk operasyonel müdahaleler yapan bir yapıya doğru evrilmektedir. Bu bağlamda; Avrupa Birliği Bütçesi tarafından finanse edilen bir yapı olarak kurulan “RescEU” insani yardım alanında kritik bir öneme sahiptir. “RescEU”; İtfaiye uçakları ve helikopterlerinden oluşan bir filo, bir tıbbi tahliye uçağı ve muhtelif ekipmandan oluşmaktadır. Bu ekipmanların içinde sahra hastaneleri, nakliye araçları, enerji ve barınma malzemeleri, kritik tıbbi malzemeler ve kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer acil durumlara müdahale için gerekli ekipmanlar bulunmaktadır. “RescEU”; hem Avrupa içinde hem de Avrupa dışında meydana gelen afetlerden bireyleri korumak ve afetler nedeniyle ortaya çıkan riskleri minimize edip gerekli müdahalelerde bulunmak amacı taşımaktadır. RescEU, son yıllarda özellikle Ukrayna ile Rusya arasında meydana gelen savaşta Ukrayna’ya insani yardımda bulunulması konusunda etkin bir rol oynamıştır. Bu durum da İnsani yardımın politik stratejiler bağlamında etkin bir araç olarak kullanılmasının bir örneğı olarak değerlendirilmektedir. Bu çalışmada; ilkin; ResceEU’NUN Ukrayna Rusya savaşında yütüğü faaliyetler bağlamında insani yardımın siyasi stratejiler bakımından kullanılması sorunu ele alınacaktır. Bununla birlikte Avrupa Birliğine ait bir insani yardım organizasyonu aracılığıyla bir müdahale kapasitesinin oluşturulmasının, Avrupa Birliğinin mevcut konumu üzerindeki etkileri değerlendirilecektir. Bu bağlamda; “RescEU” nun Avrupa Birliğini küresel boyutta doğrudan operasyonel meşruiyete sahip, federal tipte bir acil durum otoritesine yaklaştırıp yaklaştırmadığını incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, RescEU, Ulusüstü Yönetim, İnsani Yardım, Devlet Egemenliği.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Mehlika ERASLAN ÇELİK* Banu SOYLU**

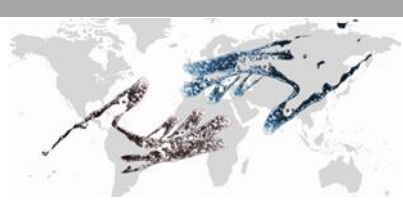
* Lisansüstü Öğrenci; Erciyes Üniversitesi, Kayseri, Türkiye; eraslanmehlika97@gmail.com; ORCID: 0000-0003-3933-0149

** Prof. Dr.; Erciyes Üniversitesi, Kayseri, Türkiye; bsoylu@erciyes.edu.tr; ORCID: 0000-0003-4164-7583

Sel Afeti Sonrası için Geçici Barınak Planlaması: Bozkurt Seli Vaka Çalışması

Seller, geniş alanları etkileyen ve yıkıcı sonuçlara yol açan afetlerdir. Türkiye’de en sık görülen ikinci afet türü olan seller, insan hayatını tehdit etmekte, fiziksel yıkıma neden olmakta ve ciddi ekonomik kayıplar doğurmaktadır. 1930-2020 yılları arasında Türkiye’de 2101 taşkın meydana gelmiş ve 1026 kişi hayatını kaybetmiştir. Sel sonrasında afetzedelerin güvenli, temel ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri geçici barınma alanlarına yerleştirilebilmesi, afet yönetiminin kritik bileşenlerinden biridir. Bu çalışmada, 2021 yılında Batı Karadeniz’de (Kastamonu, Bartın, Sinop) etkili olan Bozkurt seli ele alınmıştır. Afet sonrasında, uzman ekipler tarafından afet bölgesindeki 7277 bina için hasar tespiti yapılmış; binaların %36,9’u “hasarsız”, %50,4’ü “az hasarlı” ve %12,6’sı “ağır hasarlı” olarak etiketlenmiştir. Sellerin neden olduğu bina hasar düzeyinin tahmini, afet sonrası faaliyetlerin planlanması için önemlidir. Böylece bina bazında en yüksek kayıp riski taşıyan alanlar ve güvenilir potansiyel sığınaklar belirlenebilir. Bu çalışmada hasar tespit verilerine ek olarak topoğrafik, meteorolojik ve demografik değişkenler de entegre edilerek ayrıntılı bir veri seti oluşturulmuştur. Bu veri seti kullanılarak, afetzedeler için güvenli olabilecek potansiyel barınma alanları makine öğrenmesi yöntemleriyle yüksek doğrulukla belirlenmiştir. Ardından, optimizasyon aşamasında, öngörücü analizden elde edilen bulgular kullanılarak ve Maksimum Kapsama Yer Seçimi Problemini (MCLP) kapasite ve mesafe kısıtlarını içerecek şekilde uyarlanarak, kapasitesi yeterli en yakın barınaklara afetzedelerin atanması sağlanmıştır. Çalışma, gerçek bina hasar verisini makine öğrenmesi ve kapsama temelli konumlandırma modeliyle birleştirerek, sel sonrası barınma planlaması ve afet yönetimi alanına veri temelli bir karar destek çerçevesi sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sel Afeti, Hasar Tahmini, Makine Öğrenmesi, Geçici Barınma Yerleri, Kapsama Problemi.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Yılmaz NİBAY*

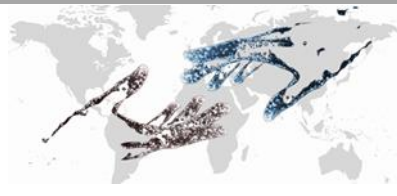
* Öğr. Gör.; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; yilmaznikbay@aybu.edu.tr; ORCID:

İnsani Yardım ve Afetler

Afetlerin sıklığı ve etkilerinin artması, insani yardım anlayışını yalnızca kriz sonrası müdahaleden çıkararak, afet döngüsünün tüm aşamalarını kapsayan bütüncül bir yaklaşıma dönüştürmüştür. Bu çalışma, Türkiye bağlamında insani yardım-afet ilişkisini sistematik biçimde incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma üç temel eksen üzerine kurgulanmıştır: afet öncesi hazırlık ve risk azaltma, afet anında koordinasyon ve müdahale, afet sonrası iyileşme ve sürdürülebilir yeniden yapılanma.

2023 Kahramanmaraş depremleri sonrasında gerçekleştirilen saha gözlemleri, paydaş görüşmeleri ve kurum temelli değerlendirmeler nitel veri analizine tabi tutulmuştur. Bulgular, Türkiye'nin insani yardım sisteminde koordinasyon yapılarının parçalı olduğunu; lojistik kapasitenin güçlü, ancak barınma, gönüllü yönetimi ve psikososyal destek mekanizmalarının zayıf kaldığını göstermektedir. Sonuç olarak, afetlerde dayanıklılığın artırılması için yerel kapasitenin güçlendirilmesi, katılımcı yönetim süreçlerinin geliştirilmesi ve sürdürülebilir insani yardım modellerinin kurumsallaştırılması önerilmektedir

Anahtar Kelimeler: Afet Yönetimi, İnsani Yardım, Afete Hazırlık, Gönüllülük, Sürdürülebilirlik.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Mehmet ÇANLI*

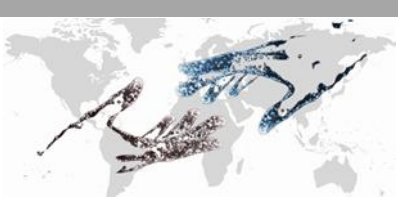
* Prof. Dr.; Hitit Üniversitesi, Çorum, Türkiye; mcanli4545@gmail.com; ORCID: 0000-0003-3623-5568

1897 Girit İsyanı ve Bölgeye Gönderilen İnsani Yardım Heyeti

Girit Adasında 31 Ocak 1897 tarihinde başlayan Rum isyanı ve akabinde Osmanlı-Yunan savaşı sırasında birçok Müslüman ahali şehit olmuş ya da yaralanmıştır. İsyan başlamasıyla birlikte kırsal kesimde oturan Müslüman ahali şehir merkezlerine gelmeye başlamış ve açlık ile karşı karşıya kalmıştır. Bu durum karşısında devlet, valilik kanalıyla Müslüman ahalinin mevcut durumuna çare bulmak amacıyla yardım heyetleri oluşturmuştur. Bu heyetler, Müslüman ahalinin yoğun olarak yaşadığı bölgelerde Hanya, Kandiye, Laşid ve Resmo livalarına yardım heyeti göndermiştir.

Ayaklanmanın başlamasından sonra hükümetin aldığı karar gereği Resmo İane-i Muhacirin Komisyonu oluşturulmuştur. Komisyon, 24 Mart 1897 tarihinde bölgede göreve başlamıştır. Komisyon bölgedeki Müslüman halka yiyecek ve giyim eşyasının yanında yetim ve yoksul çocuklara eğitim verdirmek amacıyla birçok bölgeye göndermiştir. Yardım Heyeti yaklaşık sekiz ay boyunca bölgedeki yirmi bin kişinin ihtiyaçlarını karşılamış ve göç etmek isteyen kişilere de her türlü yardımı yapmıştır.

Anahtar Kelimeler: Girit Adası, Resmo Sancağı, Girit İsyanı.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Yunus ÖZTÜRK* Emre ÖZTÜRK*

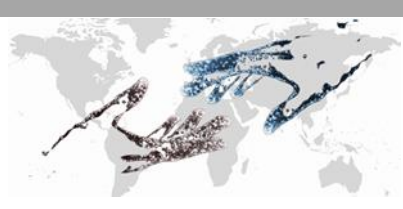
* Öğr. Gör. Dr. ; Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize, Türkiye; y.ozturk@erdogan.edu.tr; ORCID: 0000-0002-6274-5230

* Arş. Gör.; Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize, Türkiye; emre.ozturk22@pa.edu.tr; ORCID: 0000-0002-4457-2276

Turkish Aid in War-torn States: A Violence Dampener or a Violence Intensifier?

Despite Türkiye's expansive global humanitarian engagement, scholarly attention to the impact of its foreign aid on conflict dynamics in insecure regions remains notably insufficient. The existing literature sees aid as either a violence dampener or a violence intensifier in war-torn regions, offering various theoretical models for the nexus between foreign aid and conflict dynamics. Yet, such theoretical approaches to Türkiye's unique foreign aid strategy are largely absent. This study, therefore, addresses this critical knowledge gap by investigating how Turkish foreign aid influences stability in recipient countries, specifically inquiring whether its injection of foreign aid functions as a violence dampener or acts as a resource for conflict intensification. To explore this, the study employs a comparative analysis of Türkiye's engagement in two protracted conflict zones, namely Afghanistan (2001–2021) and Somalia (2011–2022). It is demonstrated that Turkish foreign aid to these states reduces internal violence and fosters a conducive environment for sustainable peace and security, which is in line with the violence-dampening effect of foreign aid. The findings suggest that Türkiye effectively mitigates violence by reducing local grievances, increasing the opportunity costs for rebel recruitment, and fostering legitimacy through historical and cultural affinities with the recipient countries. Unlike traditional Western donors, who are often constrained by security bureaucracies, Türkiye's direct, civilian-led and unilateral implementation strategy facilitates access to insecure regions and builds essential local trust. Although Türkiye's unilateral approach, often called the 'Turkish Model', may result in coordination challenges with other actors on the field, its strategic integration of humanitarianism with foreign policy goals offers a distinct, culturally resonant and effective pathway for fostering stability in fragile states. This also offers new insights into the broader discourse on aid effectiveness in insecure regions.

Keywords: Humanitarian Diplomacy, Turkish Aid, Violence Dampener, Violence Intensifier, War-Torn States.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

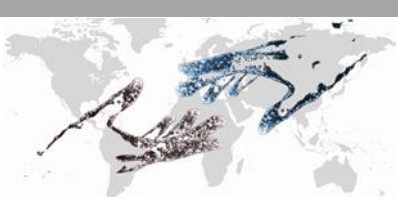
Altun ALTUN*

* Doç. Dr.; Hakkari Üniversitesi, Hakkari, Türkiye; altunaltun@hakkari.edu.tr; ORCID: 0000-0003-2040-9965

Çatışma Sonrası Suriye’de İnsani Yardım: Zorluklar ve Çözüm Önerileri

Suriye’deki iç savaş, milyonlarca sivil insanı yerinden ederek, tarihin en büyük insani krizlerinden birine neden olmuştur. Bu çalışma, Suriye’deki çatışma sonrası insani yardım durumunu kapsamlı bir şekilde analiz etmektedir. Çalışmada, Suriye’deki insani krizin boyutları, insani yardım çalışmalarının karşılaştığı zorluklar ve küresel aktörlerin bu süreçteki rolleri incelenmektedir. Ayrıca çatışma sonrası dönemde Suriye’nin yeniden inşası için sürdürülebilir insani yardım modelleri ve çözüm önerileri sunulmaktadır. Çalışma, Suriye’deki insani krizin çözümüne yönelik politika önerileri sunarak, uluslararası topluma ve insani yardım kuruluşlarına yol göstermeyi amaçlamaktadır. Suriye’de kalıcı bir barışa olan bağlılık hayati önem taşırsa da, ülkenin geleceği aynı zamanda istikrarın, refahın ve milyonlarca insanın kalıcı dönüşünün en büyük bileşeni olan insani yardımların gücüne ve hızına da bağlıdır. Suriye’nin kırılğan geçişi devam ederken, insani yardım çabaları Suriye yönetimi ile koordine edilip yerel aktörlerin kapasitelerinden faydalanılarak yerelleştirilmiş bir yaklaşımla yönlendirilmelidir. İnsani yardıma sınırsız ve garantili erişim için ise Suriye’ye yönelik erken iyileştirme, yatırım ve diğer stratejik yardımları koordine etmek amacıyla uluslararası aktörler, bölgesel aktörler ve diğer paydaşların düzenli olarak toplanacağı çok taraflı bir yapı kurulmalıdır. Suriye’de acil insani ihtiyaçlar ihmal edilirse, toplumsal ve siyasi bölünmeler iyileşmeyecek, aşırılıkçılar faaliyet göstermek için daha fazla alan bulacaktır. Ayrıca daha az Suriyeli geri dönecek ve geri dönmeyi deneyenler bir kez daha gitmek zorunda kalabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Suriye, Çatışma, İnsani Yardım.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Muhammed ORUÇ*

* Arş. Gör.; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; moruc@aybu.edu.tr; ORCID: 0000-0003-3681-5749

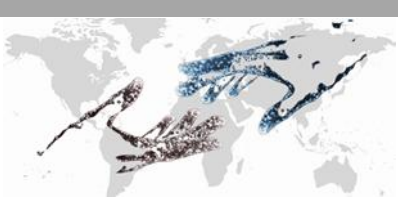
Çatışma Bölgelerinde İnsani Yardımın Silahlaştırılması: Gazze Örneğinde 'Vekil' Aktörler

İnsani yardım, özellikle çatışma veya doğal afetlerin neden olduğu krizlere yanıt olarak, insan acısını önlemeyi ve hafifletmeyi amaçlayan, sıkıntı içindeki insanlara sağlanan yardım olarak tanımlanır. Ancak, 7 Ekim 2023 sonrası Gazze’de yaşananlar, yardımın biyopolitik bir savaş aracına dönüştürüldüğü yapısal bir kırılmayı işaret etmektedir. Bu çalışma, insani yardımın sadece engellenmediği, aynı zamanda kasıtlı bir kurumsal ikame stratejisiyle, devlet destekli vekil yapılar aracılığıyla stratejik olarak yeniden tasarlandığı tezinden hareketle, yardımın silahlaştırılması sürecini incelemeyi hedeflemektedir.

Araştırmada, nitel yöntemler kapsamında yapılandırılmış, odaklı karşılaştırma metodu benimsenmiştir. Bu kapsamda, Gazze’deki yerleşik/tarihsel insani yardım mimarisinin temel aktörü [Birleşmiş Milletler (BM) Yakın Doğu’daki Filistinli Mültecilere Yardım ve Bayındırlık Ajansı (UNRWA)] ile kriz sonrası sahneye giren ve İsrail devleti tarafından desteklediği öne sürülen alternatif aktörlerin (özel yükleniciler, vekil vakıflar), belirlenen dört temel değişken (meşruiyet kaynağı, erişimin koşulluluğu, personel profili ve stratejik amaç) üzerinden karşılaştırılması ve analiz edilmesi planlanmaktadır. Çalışmanın veri seti, BM İnsani İşler Koordinasyon Ofisi (OCHA) ve UNRWA’nın resmi raporları, İsrail Parlamentosu’nun UNRWA’nın faaliyetlerini kısıtlamaya yönelik düzenlemeleri ile tasarıları ve sahadaki “İnsani Baloncuklar” planına dair açık kaynak verilerinden oluşturulacaktır.

Araştırmanın öncül değerlendirmeleri, Gazze’de yaşanan sürecin basit bir lojistik kısıtlama olmadığını, bilinçli ve kapsamlı bir kurumsal ikame stratejisi olduğuna işaret etmektedir. Çalışma, yerleşik insani aktörlerin (başta UNRWA) yerlerine istihbarat odaklı ve askeri denetime tabi vekil yapıların monte edildiğini tartışmaya açacaktır. Bu yeni düzende insani yardımın, toplumsal denetimi sağlamak, biyometrik veri toplamak ve siyasi itaati sağlamak amacıyla koşullu bir silaha dönüştürüldüğü argümanı temellendirilecektir. Sonuç olarak bildiri, insani yardımın evrensel ilkelerinden radikal bir kopuşla, askeri ve güvenlik hedeflere hizmet eden bir karşı-isyan aparatına evrildiğini savunmaktadır. Bu dönüşümün, yalnızca Gazze bağlamında yaşanan bir insani kriz değil, aynı zamanda insani yardımın normatif ilkeleri ve bu ilkeler üzerine inşa edilmiş kurumsal mimari için yapısal ve varoluşsal bir tehdit oluşturduğunu ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: İnsani Yardımın Silahlaştırılması, Gazze, Kurumsal İkame, Vekil Aktörler, Koşullu Yardım.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Slsabil SAEED*

* Lisansüstü Öğrenci; İstanbul Medeniyet Üniversitesi, İstanbul, Türkiye; slsail.hamed@gmail.com; ORCID: 0000-0003-2403-147X

Humanitarian Diplomacy in a Turbulent World: Advancing Mechanisms for Human Protection and Effective Aid Access

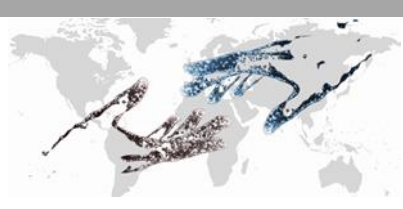
The contemporary international landscape is marked by rapidly evolving crises in which humanitarian pressures intersect with intensifying geopolitical rivalries, escalating environmental disruptions, and increasingly complex armed conflicts. Civilians have become the primary victims of these dynamics, underscoring the growing importance of humanitarian diplomacy as a critical mechanism for preserving basic human protection and dignity. Yet, despite its expanding role in international affairs, humanitarian diplomacy faces persistent challenges, including politicization, restricted humanitarian access, fragmented coordination among actors, and diminished confidence in global governance structures. Compounding these issues is the tendency of some states to deploy humanitarian diplomacy as a tool of image management while simultaneously engaging in severe human rights violations. The study is driven by a central question: To what extent can the traditional tools of humanitarian diplomacy adapt to an international environment characterized by intensified conflicts, fragmented power structures, and increasingly intertwined crises? The study argues that humanitarian diplomacy urgently requires renewed tools and approaches -ones that combine advanced diplomatic negotiation skills, technological innovation, and a steadfast commitment to humanitarian principles- to ensure more effective protection of individuals.

Drawing on a descriptive-analytical approach, the study examines the impact of current global transformations on the effectiveness of humanitarian diplomacy, identifies the major challenges obstructing safe humanitarian access in contemporary crises, and outlines a practical vision for the key innovations needed to align humanitarian diplomacy with today's evolving landscape.

The study emphasizes the need to develop a comprehensive international legal framework governing the various dimensions of humanitarian diplomacy. Such a framework should shield humanitarian action from political manipulation, place human welfare at its core, set clear rules to ensure the neutrality and accessibility of assistance, and provide robust protection for humanitarian personnel. The study also highlights the value of leveraging modern technologies to detect violations, improve aid delivery mechanisms, and strengthen coordination among humanitarian actors.

Furthermore, the study argues for the establishment of more effective international structures to coordinate humanitarian activities undertaken by states, international organizations, and regional bodies, and to support innovative humanitarian alliances that prioritize human protection. It also proposes creating a dedicated United Nations position for humanitarian diplomacy. This role would be responsible for producing regular reports on global humanitarian diplomatic efforts, supervising monitoring and documentation mechanisms, and addressing violations related to humanitarian protection or attempts to exploit humanitarian diplomacy for political or strategic gain.

Keywords: Humanitarian Diplomacy in a Turbulent World: Advancing Mechanisms for Human Protection and Effective Aid Access.

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI | ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

2. ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM SEMPOZYUMU | THE 2ND INTERNATIONAL HUMANITARIAN AID SYMPOSIUM

Dua'a AL-NAMAS*

* Lisansüstü Öğrenci; Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Ankara, Türkiye.

The Weaponisation of Water: Logistical and Geopolitical Obstacles to Water, Sanitation, and Hygiene (Wash) in The Gaza Strip (2023–2025)

The genocide in the Gaza Strip (2023–2025) has caused a catastrophic WASH disaster, reflecting a systemic collapse of infrastructure and the deliberate restriction of essential supplies. This research analyses the catastrophic WASH crisis in Gaza as a case of strategic infrastructure destruction and geopolitical aid weaponisation. Employing a mixed-methods, comparative approach this study will quantify critical logistical bottlenecks and critically examine how resource denial is leveraged by controlling actors. The research aims to advance the concept of Hydropolitical vulnerability and deliver a decentralised WASH Resilience Strategy to overcome persistent geopolitical obstruction.

Keywords: Gaza, Genocide, WASH, Aid Weaponization, Hydro-politics.

